

Krajská knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove
Levočská 1, 080 01 Prešov

**Výročná správa
činnosti
a
výkonov
knižnice
za rok 2019**

Prešov, január 2020

OBSAH

OBSAH	2
ÚVOD.....	3
1. ŤAŽISKOVÉ ÚLOHY.....	4
1.2 ZÁKLADNÉ ČINNOSTI KNIŽNICE.....	4
2. KNIŽNIČNÉ FONDY.....	5
2.1. DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÝCH FONDOV	5
2.2 SPRACOVANIE A EVIDENCIA KNIŽNIČNÉHO FONDU	6
2.2.1 ŠTATISTIKA ZA ROK 2019	7
2.3 ORGANIZÁCIA A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDOV.....	8
2.4 OSTATNÁ ČINNOSŤ ODDELENIA KATALOGIZÁCIE.....	8
3. KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ SLUŽBY.....	9
3.1 ČITATELIA, POUŽÍVATELIA A NÁVŠTEVNOSŤ	9
3.2 VÝPOŽIČKY.....	10
3.3 VZDELÁVACIE A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ PODUJATIA	12
3.3.1 KOMUNITNÁ KNIŽNICA.....	19
3.4 ODDELENIE INOJAZYČNEJ LITERATÚRY	20
3.5 ČITÁREŇ A ODDELENIE PRE NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH	20
3.6 ČINNOSŤ DETSKÝCH ODDELENÍ.....	22
3.7 ZHRNUTIE KNIŽNIČNÝCH UKAZOVATEĽOV A TRENDOVÝ VÝVOJ	24
3.8 PLNENIE ŠTANDARDOV PRE REGIONÁLNE KNIŽNICE	27
4. BIBLIOGRAFICKO - INFORMAČNÁ ČINNOSŤ	29
4.1 EXCERPČNÁ ČINNOSŤ	29
4.2 INFORMAČNÉ SLUŽBY	30
4.3 EDIČNÁ ČINNOSŤ.....	30
4.4 VZDELÁVACIE AKTIVITY	30
4.5 INÁ ČINNOSŤ V RÁMCI KNIŽNICE	31
5. ELEKTRONIZÁCIA, AUTOMATIZÁCIA A TECHNICKÉ VYBAVENIE	33
6. METODICKÁ A PORADENSKÁ ČINNOSŤ	33
6.1 VNÚTROKNIŽNIČNÁ METODIKA.....	34
6.2 REGIONÁLNA METODIKA.....	34
6.3 KRAJSKÁ METODIKA.....	37
7. MARKETING A PROPAGÁCIA KNIŽNICE.....	39
8. PRACOVNÍCI	43
9. PRIESTOROVÉ PODMIENKY.....	43
10. HOSPODÁRENIE A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE	44
10.1 ROZPOČET.....	44
10.2 PLNENIE PRÍJMOV	44
10.3 ČERPANIE VÝDAVKOV	45
10.4 POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY.....	46
PRÍLOHA-FOTOGALÉRIA	47

ÚVOD

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove aj v roku 2019 so svojím jedinečným knižnično - informačným poslaním medzi kultúrnymi inštitúciami denne prinášala uspokojovanie dopytov po informáciách, poskytovala priestor na vzdelávanie detí a mládeže, knihovníkov, seniorov, ponúkala rôzne voľnočasové aktivity a podujatia komunitnej práce.

Rok 2019 sa zapíše do života knižnice a knihovníckeho cechu zmenou na pozícii riaditeľa inštitúcie, a to výmenou dlhoročnej riaditeľky knižnice Mgr. Marty Skalkovej za novú, správne povedanú, za staronovú p. riaditeľku Mgr. et Mgr. Ivetu Hurnú, ktorá bola menovaná do funkcie dňa 1. marca 2019.

V uplynulom roku 2019 knižnica formou získaných finančných prostriedkov z grantov z Fondu na podporu umenia a OZ Slniečkovo zrealizovala viaceré tradičné, úspešné a aj nové projekty, ako: Festival na podporu a propagáciu literatúry Prešov číta rád, Asertívna komunikácia v knižniciach, Zvedavé čítanie, Prečítané leto, Štvornožky ku knihám, Liečivá knižnica, Umenie rozprávať príbehy 2, celoslovenská Súťažná prehliadka knižničných podujatí pre deti a mládež - 9. ročník, Pri knihe s ... Zorganizovali sme a vyhodnotili druhý ročník súťaže Kniha roka PSK 2018, zapájali sme sa aj do celoslovenských aktivít na podporu čítania, ako Celé Slovensko číta deťom, Noc s Andersenom, Čitateľský maratón a pod.

Veľmi významnou udalosťou v roku 2019 bola organizácia konferencie k 100. výročiu prvého zákona o verejných knižniciach spojená s výstavou a oceňovaním knihovníkov za dlhoročnú prácu a prínos v oblasti knihovníctva vo verejných knižniciach Prešovského samosprávneho kraja. Konferencie sa zúčastnili knihovníci zo zahraničia, pričom spätná väzba mala pozitívny ohlas medzi odborníkmi aj verejnosťou doma a v zahraničí.

Venovali sme sa aj novému vybaveniu na pracoviskách a pobočkách knižnice a ďalšej fáze ochrany knižničného fondu RFID systémom so vzdialeným prístupom. Bola vykonaná čiastková revízia knižného fondu v súlade so zákonom o knižniciach č. 126/2015 Z.z., §14 na pobočke sídlisko Sekčov. Revízia bude pokračovať na ďalších pracoviskách knižnice podľa Plánu revízie na rok 2020.

V rámci metodickej činnosti sme poskytovali poradenstvo najmä novovzniknutej regionálnej knižnici Jána Henkela v Levoči (od 01. 01. 2019), knižniciam v našej metodickej pôsobnosti a regionálnym knižniciam Prešovského kraja podľa potrieb. Využívali sme možnosti ponuky zamestnávania cez projekty zamestnanosti ÚPSVaR v Prešove.

Nezabúdali sme ani na našich zamestnancov a ich odbornému rastu. Okrem dvojdňového odborného seminára pre všetkých zamestnancov „Asertívna komunikácia v knižniciach“, sa jednotliví zamestnanci zúčastnili aj iných odborných a vzdelávacích podujatí v rámci Slovenska. Absolvovali sme aj zahraničné cesty, so Spolkom slovenských knihovníkov a knižníc sme navštívili Mestskú knihovnu Chrudim, Krajskú knihovnu v Pardubiciach a zúčastnili sa na seminári Regionální funkce knihoven 2019 v Pardubiciach.

Veľmi zodpovedne sme začali riešiť nový jednotný knižnično – informačný systém pre knižnice Prešovského samosprávneho kraja. Riaditeľka knižnice sa preto zúčastnila aj odborného seminára „Informačné technológie v knižniciach 2019“ v Prahe. Využili sme možnosť výzvy Interreg a vypracovali sme projekt „ Knižnice v čase a priestore“ a obnovili spoluprácu s verejnou knižnicou v Krosne, Poľsko.

Kolektív knižnice sa počas celého predchádzajúceho obdobia snažil byť tu pre svojich používateľov, návštevníkov a čitateľov. Svojimi aktivitami oslovuje stále širšiu platformu verejnosti. Na podujatiach knižnice tak môžete stretnúť mamičky s bábätkami, školské kolektívy, žiakov a študentov, ale aj tých skôr narodených, pre ktorých sa knižnica stala každodenným miestom svojich návštev. Sme si vedomí mnohých ďalších výziev, ktoré pred knižnicou stoja a veríme, že ich zvládneme zodpovedne a vždy to bude na prospech našich používateľov.

Mgr. et Mgr. Iveta Hurná
riaditeľka

1. ŤAŽISKOVÉ ÚLOHY

- dopĺňovanie knižničných fondov podľa potrieb a požiadaviek čitateľov, podľa aktuálnej ponuky na knižnom trhu,
- marketing a propagácia knižnično - informačných služieb,
- motivácia a zvyšovanie čitateľskej gramotnosti detí a mládeže,
- organizovanie vzdelávacích, kultúrno-spoločenských a komunitných podujatí,
- ústretovosť znevýhodneným skupinám, seniorom a nezamestnaným,
- poskytovanie metodickéj pomoci a poradenských služieb obecným, mestským a regionálnym knižniciam v kraji,
- zhromažďovanie a spracovanie ukazovateľov poskytovaných knižnično - informačných služieb za verejné knižnice regiónu Prešovského samosprávneho kraja,
- modernizácia a estetizácia priestorov pre používateľov knižnice,
- podpora a rozvoj regionálnych tvorcov .

1.2 ZÁKLADNÉ ČINNOSTI KNIŽNICE

Činnosť knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove bola v roku 2019 zameraná na uspokojovanie čitateľských potrieb a čitateľských záujmov všetkých kategórií používateľov. Dlhodobou a cieľovou sa knižnica zameriavala na motiváciu k čítaniu detí a mládeže a ústretovosť znevýhodneným používateľom knižnice. Knižničné fondy sme dopĺňovali viacerými žiadanými exemplármi z knižných titulov ponúkanými na knižnom trhu. Poskytovanie knižnično - informačných služieb si vyžadovalo cieľovú individuálnu a kolektívnu prácu s používateľmi zameranú na organizáciu vzdelávacích, komunitných a kultúrno-spoločenských podujatí. Pokračovali sme v modernizácii priestorov a elektronizácii služieb. V rámci regionálnych odborných činností sme monitorovali, spracovávali a sprístupňovali regionálne dokumenty a plnili úlohu mestskej a regionálnej knižnice s krajskou metodickou pôsobnosťou.

2. KNIŽNIČNÉ FONDY

2.1. DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÝCH FONDŮV

Základná činnosť oddelenia katalogizácie Knižnice P. O. H. v Prešove bola zameraná na dopĺňovanie, obnovovanie, spracovávanie, uchovávanie a vyradovanie knižničných fondov, ako aj poskytovanie knižnično-informačných služieb používateľom a širokej verejnosti. V roku 2019 sme knižničný fond doplnili o **6 505 knižničných jednotiek** (ďalej kn. j.). Z toho **kúpou** bolo získaných **6 174** kn. j., pričom z **vlastných zdrojov** sme nakúpili 3 654 kn. j., z **grantov** 2 520 kn. j., **darom** 298 kn. j. a **náhradou** 33 kn. j.

Odporúčaná hodnota parametra počtu prírastkov knižničných jednotiek nadobudnutých kúpou na obyvateľa za jeden kalendárny rok pre regionálne knižnice určujú Štandardy MK SR vo výške 0,13 zv.¹ Naša knižnica dosahuje hodnotu tohto parametra len 0,069 zv. na obyvateľa (počet obyvateľov za r. 2019 je podľa Datacube: 88 464)².

Celkovo sme v priebehu roka 2019 vyradili 23 422 kn. j., z toho klasicky sme vyradili 7 000 kn. j. a prostredníctvom knižničného softvéru Virtua 16 422 kn. j. v celkovej hodnote 29 634,14 €.

Knižnica k **31. 12. 2019** eviduje celkový fond knižničných jednotiek v počte **185 758**.

Počet obyvateľov mesta Prešov za rok 2019 je 88 464³. Na jedného **obyvateľa** tak pripadá **2,10 zv.** a na jedného **používateľa 16,18 zv.** (počet registrovaných používateľov za r. 2019 činí 11 483).

Na nákup informačných zdrojov bolo vynaložených 56 933,- €. Na jedného **čitateľa** to činí **4,96 €** a na **1 obyvateľa 0,64 €**.

Celkový ročný prírastok za rok 2019 bol v porovnaní s rokom 2018 nižší o **925 kn. j.** a celkový stav knižničného fondu je v porovnaní s rokom 2018 nižší o **16 917 kn. j.** z dôvodu hromadného vyradovania zastaranej a poškodenej literatúry, ktorá sa ešte stále nachádza v nevyhovujúcich skladových priestoroch.

V roku 2019 bolo našou prioritou uspokojovať požiadavky našich používateľov, čo sa týka nákupu literatúry a možnosti jej čo najjednoduchšieho vyhľadávania v systéme KIS Virtua. Podarilo sa nám získať a zaprírastkovať 6 505 kn. j., čo bolo možné vďaka finančnej dotácii z Prešovského samosprávneho kraja a tiež vďaka grantovému programu Fondu na podporu umenia. Pokračujeme vo výbornej spolupráci s dodávateľmi, ktorí nám poskytujú výhodný rabat (najviac s vydavateľstvom Ikar, Slovart a distribútormi Pemic, Distri a Inform). Rozvinuli sme spoluprácu s vydavateľstvami Partner Technic, Marenčin PT, Verbarium. Pokračovali sme aj s objednávkami prostredníctvom internetového portálu Martinus, cez ktorý máme možnosť objednávať aj tituly z menej známych vydavateľstiev. Pokračuje dobrá spolupráca s jednotlivými fakultami v našom meste, ktoré nám poskytujú veľa odbornej študijnej literatúry.

---

¹ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s. 3

² http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7103rr/v_om7103rr_00_00_00_sk

³ http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7103rr/v_om7103rr_00_00_00_sk

2.2 SPRACOVANIE A EVIDENCIA KNIŽNIČNÉHO FONDU

V priebehu roka 2019 sme spracovali 6 505 kn.j.. Z toho pre Centrálnu požičovňu 1 462 kn. j., pre detské oddelenie Slniečko 982 kn. j., pre pobočku Sídliisko 2 - 646 kn. j., Sídliisko 3 - 1 290 kn. j., Sekčov - 1 248 kn. j., Šváby - 781 kn. j., Študovňu náučnej literatúry - 3 kn. j., pre Oddelenie inojazyčnej literatúry – 49 kn. j., 43 kn. j. pre Centrum regionálnych dokumentov a 1 kn. j. pre oddelenie Čítárne.

SKLADBA KNIŽNIČNÉHO PRÍRASTKU ZA r. 2019

DRUH LITERATÚRY	kn.j.	% z prírastku
Odborná literatúra pre dospelých	862	13,25
Beletria pre dospelých	2 474	38,03
Detská literatúra spolu	3 169	48,72
z toho: beletria pre deti	2 726	41,91
:náučná lit. pre deti	443	6,81

SPRACOVANIE A EVIDENCIA PRÍRASTKOV ZA r. 2019 PODĽA SPÔSOBU NADOBUDNUTIA A MIESTA ULOŽENIA

Miesto uloženia	Spôsob nadobudnutia				Celkový súčet
	Dar D	Domáca kúpa DK	Náhrada NH	Grant G	
Prešov-(230- 1POKPOH) Hlavná	134	753	8	567	1 462
Prešov-(230- 2POKPOH) Sídliisko 2	36	341	1	268	646
Prešov-(230- 3POKPOH) Sídliisko 3	19	747	1	523	1 290
Prešov-(230- 4POKPOH) Sekčov	27	720	3	498	1 248
Prešov-(230- 5POKPOH) Šváby	9	475	7	290	781
Prešov-(230- 6POKPOH) Slniečko	25	588	12	357	982
Prešov-(230- 8POKPOH) Študovňa	0	3	0	0	3
Prešov-(230- 9POKPOH) Región	32	10	0	1	43
Prešov-(230- 10POKPOH) Brit. cen.	16	16	1	16	49
Prešov-(230- 11POKPOH) Čítáreň	0	1	0	0	1
Celkový súčet	298	3 654	33	2 520	6 505

SPRACOVANIE A EVIDENCIA PRÍRASTKOV ZA r. 2019 PODĽA TRIEDY EXEMPLÁRA

Trieda exemplára	Súčet
Prezenčne (knihy)	46
Vypožičateľné (náučná dospelí)	814
Beletria	2 474
Beletria (Braillo)	0
Vypožičateľné (Braillo)	0
Detská beletria (Braillo)	0
Detská beletria	2 726
Detská náučná	439
Špeciálne dokumenty (mapy, hry)	5
Elektronické dokumenty	0
Príručná knižnica	1
Celkový súčet	6 505

2.2.1 ŠTATISTIKA ZA ROK 2019

V roku 2018 knižnica evidovala celkom 202 675 knižničných jednotiek.

K 31. 12. 2019 knižnica eviduje celkový fond vo výške **185 758 kn. j.** V priebehu roka 2019 sme získali 6 505 dokumentov, z toho 3 654 kúpou, 298 darom, 2 520 grantom a 33 náhradou.

SKLADBA KNIŽNIČNÉHO FONDU PODĽA TYPU LITERATÚRY ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 – 2018

KNIŽNIČNÝ FOND	2019	2018	ROZDIEL
SPOLU:	185 758	202 675	- 16 917
z toho - NL	73 545	74 054	- 509
- beletria	57 847	75 227	- 17 380
Literatúra pre deti do 15 r.	54 366	53 394	+ 972
z toho - NL pre deti a ml.	15 695	15 620	+ 75
- krásna lit. pre deti a ml.	38 671	37 774	+ 897
PRÍRASTKY SPOLU:	6 505	7 430	- 925
v tom: kúpou	6 174	6 466	- 292
darom	298	924	- 626
náhradou	33	40	- 7
z toho - knihy	6 500	7 391	- 891
- špeciálne dokumenty	5	21	- 16
- elektronické dokumenty	0	16	- 16
- audiovizuálne dokumenty	0	2	- 2
ÚBYTKY:	23 422	17 450	- 5 972

Celkovo bolo vyradených 23 422 kn. j. z dôvodu fyzického opotrebovania, obsahovej neaktuálnosti a strát.

Elektronicky bolo vyradených 16 422 kn.j., prostredníctvom knižničného systému VIRTUA (37 kn. j. vyradených – stratených kníh, 16 383 kn. j. vyradených - opotrebovaných kníh a 2 kn.j. vyradených kníh) v celkovej hodnote 24.728,65 eur.

ŠTATISTIKA ÚBYTKOV KJ ELEKTRONICKY PODĽA KIS 3G VIRTUA ZA r. 2019

Trieda exemplára	Dôvod vyradenia			celkový súčet
	vyradený	vyradený - opotrebovaný	vyradený - stratený	
prezenčne (knihy)	0	0	0	0
vypožičateľné	1	1 350	8	1 359
vypožičateľné (beletria)	1	12 877	10	12 888
vypožičateľné (det. beletria)	0	1 790	17	1 807
vypožičateľné (det. náučná)	0	366	2	368
Spolu:	2	16 383	37	16 422

Klasicky bolo vyradených 7 000 kn. j., a to z dôvodu opotrebovania.

**ŠTATISTIKA ÚBYTKOV KJ KLASICKY
PODĽA ZOZNAMOV ÚBYTKOV ZA r. 2019**

Trieda exemplára	Dôvod vyradenia			celkový súčet
	vyradený	vyradený - opotrebovaný	vyradený - stratený	
prezenčne (knihy)	0	0	0	0
vypožičateľné	0	12	0	12
vypožičateľné (beletria)	0	6 966	0	6 966
vypožičateľné (det. beletria)	0	22	0	22
vypožičateľné (det. náučná)	0	0	0	0
Spolu:	0	7 000	0	7 000

2.3 ORGANIZÁCIA A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDŮV

V letných mesiacoch sme pokračovali vo vyradovaní obsahovo zastaraného a poškodeného knižničného fondu, ktorý sa nachádza predovšetkým v skladoch mimo priestorov centrálného výpožičného miesta knižnice. Keďže tieto sklady sú nevyhovujúce k uchovávaniu knižničného fondu, prevažná väčšina týchto kníh bola poškodená a nevhodná na ďalšie vypožičiavanie. Preto sme sa rozhodli dokončiť vyradovanie zvyšných titulov nachádzajúcich sa v spomínanom sklade a z vyššie spomínaného dôvodu, aj z dôvodu obsahovej zastaranosti, bolo vyradené veľké množstvo kníh (23 422 kn.j.).

Aj v roku 2019 sme pokračovali v balení kníh do ochranej fólie pre ich lepšiu ochranu a zabezpečili sme spevnenie väzby šitím brožovaných kníh s cieľom predĺžiť ich životnosť. Ochrana fondu v Centrálnnej požičovni je naďalej zabezpečovaná RFID systémom a ochranným čipom.

2.4 OSTATNÁ ČINNOSŤ ODDELENIA KATALOGIZÁCIE

- výber z darovaných kníh a príprava knižných jednotiek z vyradených skladových zásob na každoročnú burzu, kde si obyvatelia a návštevníci mesta Prešova môžu za symbolickú sumu zakúpiť hľadané knihy. Za získanú hotovosť sa nakúpia nové knihy do knižnice.
- priebežný výber a príprava kníh a časopisov pre fungovanie **Staničnej knižnice**, ktorá sa nachádza v priestoroch Železničnej stanice Prešov,
- výber a spracovanie darov od čitateľov,
- čipovanie nových spracovaných kníh za účelom zabezpečenia ochrany knižničného fondu,
- vzhľadom k množstvu akcií, ktoré naša knižnica v r. 2019 vykonávala, sme priebežne sledovali a dokupovali potrebnú literatúru na tieto akcie (napr. Prečítané leto, Štvornožky ku knihám, Prešov číta rád,...).

3. KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ SLUŽBY

Knižnica zabezpečuje a realizuje knižnično-informačné služby pre registrovaných čitateľov, verejnosť a potenciálnych používateľov prostredníctvom integrovaného knižničného systému KIS 3G - VIRTUA od roku 01. 06. 2006, ktorý je však po viac ako 15 rokoch nevyhovujúci s ohľadom na súčasné moderné elektronické a digitálne formy poskytovaných knižničných služieb pre verejnosť a potreby knihovníckych štatistik dosiahnutých údajov a dát.

3.1 ČITATELIA, POUŽÍVATELIA A NÁVŠTEVNOSŤ

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove je verejnou inštitúciou, ktorá ponúka svoje služby nielen obyvateľom nášho mesta, ale aj širokého okolia. Jej členom sa môže stať každý návštevník po zaregistrovaní a zaplatení členského poplatku, ktorý je diferencovaný podľa jednotlivých kategórií.

V roku 2019 sme podľa štatistických ukazovateľov evidovali **11 483** registrovaných používateľov, čo je oproti r. 2018 o **126 viac**. Z toho bolo **2 030 nových**, čo je oproti r. 2018 o **67 nových** používateľov viac.

**REGISTROVANÍ ČITATELIA
ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 - 2018**

Typ čitateľa	2019	2018	Rozdiel
Deti do 15 rokov	4 286	4 144	+ 142
Iní nad 15 rokov	3 837	3 738	+ 99
Hostia	0	13	- 13
Organizácie	59	61	- 2
Čitatelia s výnimkami	47	47	0
Zamestnanci	33	29	+ 4
Študenti	2 125	2 302	- 177
Dôchodcovia	1 096	1 023	+ 73
SPOLU	11 483	11 357	+ 126

Celkový počet čitateľov, ktorí v roku 2019 využili výpožičné služby (súčet dennej návštevnosti v systéme Virtua) bol 107 927. K nim je potrebné prirátať aj návštevníkov čitární, odborných študovní, internetovej študovne a podujatí, preto celková návštevnosť v roku 2019 bola **177 569**, čo je oproti r. 2018 o **3 779 viac**.

**NÁVŠTEVNOSŤ KNIŽNICE
ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 - 2018**

Návštevnosť	2019	2018	Rozdiel
Virtua	107 927	105 345	+ 2 582
Ostatné oddelenia a podujatia	69 642	68 445	+ 1 197
SPOLU	177 569	173 790	+ 3 779

3.2 VÝPOŽIČKY

Všetky výpožičky kníh, periodík, či iných dokumentov sa viažu na knižničný fond a jeho pravidelné dopĺňovanie novými titulmi. Aj v roku 2019 sa nám podarilo udržať si popredné miesto medzi knižnicami registrovanými v rámci systému Virtua - Infostation.

VÝSTUP UKAZOVATEĽOV ZO SYSTÉMU VIRTUA – INFOSTATION ZA r. 2019

Knižnica KPOH Prešov – KIS3G VIRTUA	
Absenčné výpožičky	165 239
Prezenčné výpožičky	122
SPOLU VÝPOŽIČKY	165 361
Predĺženie KJ	93 927
SPOLU	259 288
Vrátenie KJ	164 214
Žiadanky	7 596
CELKOM (SPOLU+Vrátenie+ Žiadanky)	431 098

Podľa týchto ukazovateľov sme v systéme Virtua uskutočnili **431 098** transakcií, čo je o **21 690 viac**, než v roku 2018 a zároveň najviac z knižníc, ktoré používajú tento knižnično-informačný systém.

K týmto výpožičkám je ešte potrebné prirábať ukazovatele, ktoré sme zaznamenali klasickou písomnou formou, keďže nie celý knižný fond prechádza automatizovaným systémom KIS3G Virtua:

VÝPOŽIČKY MIMO KIS 3G – KLASICKÁ FORMA

Absenčné výpožičky mimo Virtuu		Prezenčné výpožičky mimo Virtuu
knihy	5 824	198 090
periodiká	17 792	68 344
CVS	34	---
AVD + DK	2 524	---
SPOLU	26 174	266 434
CELKOM VÝPOŽIČKY mimo VIRTUU	292 608	

V roku 2019 sme dosiahli počet absenčných a prezenčných výpožičiek spolu **551 896** (absenčné + prezenčné výpožičky 165 361 + predĺženie 93 927 + klasická forma výpožičiek 292 608), čo je oproti r. 2018 o **9 636 viac** výpožičiek.

**ABSENČNÉ A PREZENČNÉ VÝPOŽIČKY SPOLU
MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 - 2018**

VÝPOŽIČKY	2019	2018	Rozdiel
Evidované vo Virtue	259 288	245 343	+ 13 945
Mimo Virtui	292 608	296 917	- 4 309
SPOLU	551 896	542 260	+ 9 636

Celkové zhrnutie výpožičiek, elektronických dokumentov, špeciálnych dokumentov, iných dokumentov a služieb za r. 2019:

**ABSENČNÉ A PREZENČNÉ VÝPOŽIČKY V KIS VIRTUA A MIMO VIRTUI
ŠTATISTIKA ZA r. 2019**

Druh a typ KIS	Virtua		SPOLU VIRTUA	Mimo Virtui		SPOLU MIMO VIRTUI	SPOLU	
	ABSENČNE	PREZENČNE		ABSENČNE	PREZENČNE		ABSENČNE	PREZENČNE
Odborná pre dosp.	38 988	104	39 092	23	33 955	33 978	39 011	34 059
Beletria	120 862	0	120 862	5 665	90 551	96 216	126 527	90 551
Detská odborná	10 364	0	10 364	9	16 013	16 022	10 373	16 013
Krásna lit. pre deti	74 680	0	74 680	127	57 571	57 698	74 807	57 571
Periodiká	14 270	20	14 290	17 792	68 344	86 136	32 062	68 364
SPOLU VÝPOŽIČKY:	259 288			290 050			549 338	
ELEKTRONICKÉ, ŠPECIÁLNE A INÉ DOKUMENTY								
CVS	-	-	-	34	-	-	-	34
AVD	-	-	-	2 315	-	-	-	2 315
Mp3/DK	-	-	-	209	-	-	-	209
Periodiká pre nev.	-	-	-	0	-	-	-	0
SPOLU DOKUMENTY:	2 558							
SPOLU VÝPOŽIČKY + EL. DOKUMENTY: 549 338 + 2 558 = 551 896								
SLUŽBY								
MVS knižniciam	-	-	-	-	-	149	-	-
MVS z knižníc	-	-	-	-	-	37	-	-
MMVS z knižníc	-	-	-	-	-	0	-	-
Rezervácie	-	-	-	-	-	7 596	-	-
Informácie	-	-	-	-	-	26 988	-	-
SPOLU SLUŽBY:	34 770							
SPOLU: VÝPOŽIČKY + EL.DOKUMENTY + SLUŽBY: 549 338 + 2 558+34 770 = 586 666								

Pri poskytovaní knižnično-informačných služieb používateľom knižnice sú dôležité aj presné, aktuálne a rýchle informácie, ktoré napomáhajú k správne mu výberu knižného titulu. Samozrejmosťou vybavenia knižnice je preto aj **on-line katalóg**, ktorý je k dispozícii prostredníctvom systému **kis3g.sk** a za rok 2019 ho navštívilo **16 815 užívateľov**. Webovú stránku knižnice navštívilo za rok 2019 **247 928 návštevníkov**.

Rezervačný systém na žiadané tituly využívajú registrovaní čitatelia vo zvýšenom rozsahu, no aj napriek tomu je stále využívané aj zadanie rezervácie na žiadaný knižný dokument do softvérového systému prostredníctvom pracovníka knižnice. Knižnica ponúka možnosť výpožičky knižného titulu z vlastného knižného fondu aj pre iné knižnice a to formou medziknižničnej výpožičnej služby a naopak. Tabuľkový prehľad potvrdzuje kvalitu, zloženie a aktuálnosť žiadaných, vyhľadávaných knižničných jednotiek knižničného fondu knižnice.

**REZERVÁCIE, INFORMÁCIE A SLUŽBY ZA r. 2019
ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 - 2018**

	2019	2018	Rozdiel
Rezervácie	7 596	7 095	+ 501
Informácie	26 988	24 898	+ 2 090
MVS iným knižniciam	149	132	+ 17
MVS z iných knižníc	37	70	- 33
MMVS z iných knižníc	0	0	-
SPOLU	34 770	32 195	+ 2 575

3.3 VZDELÁVACIE A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Knižnica P. O. Hviezdoslava patrí medzi významné kultúrne inštitúcie v celom prešovskom regióne, nielen pre svoje tradičné služby spojené s požičiavaním dokumentov, ale aj organizovaním rôznych kultúrnych podujatí, exkurzií, informačnej výchovy, zážitkového čítania, tvorivých dielní, komunitnej práce, sociálnych projektov atď. V roku 2019 sa nám podarilo uskutočniť **935** podujatí, čo je oproti r. 2018 o **108** podujatí **viac**. Na podujatiach sa zúčastnilo **20 763** návštevníkov, čo je oproti roku 2018 o **3 901** návštevníkov **viac**.

**PODUJATIA A NÁVŠTEVNOSŤ NA PODUJATIACH
ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 - 2018**

	2019	2018	Rozdiel
Počet podujatí	935	827	+ 108
Návštevnosť na podujatiach	20 763	16 862	+ 3 901

NAJVÝZNAMNEJŠIE PODUJATIA V ROKU 2019

Nový literárny festival na podporu čítania v rodinách **Zvedavé čítanie** sa uskutočnil v dňoch 13. – 15. 06. 2019. Cieľom podujatia bola propagácia aktivít a čítania pre deti v materských a základných školách prostredníctvom besied s medzinárodnou účasťou autorov, tvorivých dielní, divadelných, či hudobných predstavení aj počas soboty, kedy majú rodičia priestor a čas prichádzať spoločne na aktivity pre deti a rodiny.

Festivalu sa zúčastnili títo hostia:

Ľ. Feldek, P. Nagyová Džerengová, O. Nagaj, T. Hujdič, A. Režná, D. Rušar, W. Widlak, J. Kalixová, Z. Džadoň, V. Marcinová, K. Škorupová, M. Štefánková, Ľ. Hrdináková, N. Mazanová, S. Lavrík, Haliganda šaman Roman, J. Hrubovčák, S. Lavrík, A. Verešpejová, G. Futová. Moderátorom Literárneho večera bol Milan Kolcun, hudobným hosťom Katka Feldeková a sobotné popoludnie spestrilo Babadlo , zvieratká z košickej ZOO aj hodobné interaktívne vystúpenie Jána Hrubovčáka z Košickej filharmónie.

Celkovo sa uskutočnilo vyše **štyridsať podujatí** na pobočkách knižnice, v prešovských MŠ a ZŠ. Akcií sa zúčastnilo približne **1 500 návštevníkov**.

Počas letných prázdnin sme ponúkali aktivity, určené deťom s názvom **Prečítané leto**, kde sme každý týždeň prinášali nové hry, tvorivé dielne a k nim tipy odporúčaných kníh na vopred určené témy. Frekvencia a termín aktivít bola každý deň na inej pobočke knižnice počas celých letných prázdnin, t. j. od 1. júla 2019 do 30. augusta 2019 (spolu 9 týždňov).

Témy na jednotlivé týždne boli:

- vode
- čokoláde
- bábätkách
- dopravných prostriedkoch
- včelách a chrobákoch
- počasí
- schodoch a rebríkoch
- spánku
- farbách

Celkovo sa uskutočnilo **32 podujatí**, na ktorých sa aktívne zúčastnilo **1 326 návštevníkov**. O podujatie prejavili veľký záujem mamičky a rodičia s menšími deťmi.

Festival **Prešov číta rád** sa uskutočnil v dňoch 25. – 27. septembra 2019.

Cieľom projektu bola propagácia čítania literatúry prostredníctvom rôznych knižničných aktivít, konkrétne:

- besedy s autormi
- workshopy a tvorivé dielne
- slávnostný podvečer a talkshow s hosťami festivalu

Festivalu sa zúčastnili títo hostia:

Július Belan, Marka Staviarská, Renáta Názlerová, Radoslav Repický, Zuzana Štelbaská, Natalja Ščerba, Peter Juščák, Ivana Gibová, Ondrej Sokol, Daniel Rušar. Moderátormi festivalu boli Zuzana Belková a Dado Nagy, hudobným hosťom skupina Komajota.

Celkovo sa v rámci festivalu uskutočnilo **43 akcií** v priestoroch knižnice (pobočky: Sídliisko 3, Sekčov, Šváby, detská knižnica Slniečko, Centrum regionálnych dokumentov), v školách:

Evanjelické gymnázium, GJAR, Gymnázium a ZŠ Tarasa Ševčenka, ZŠ a Gymnázium sv. Mikuláša, SPŠ – stavebná, SPŠ – strojnica, Hotelová akadémia, v Zariadení pre seniorov – Náruč a **10 piknikov** s knihami na rôznych externých miestach v okolí mesta. Akcií sa zúčastnilo **1 770 účastníkov**.

Slávnostný podvečer s pozvanými hosťami pod názvom **U nás lepšie ako doma** sa uskutočnil v historickej budove DJZ v Prešove, kde kultúrneho programu sa zúčastnilo cca **160 divákov**.

Sprievodný propagačný materiál: plagáty, pozvánky, programy, podpisové záložky.

Ďalšie podujatia na podporu čítania: zážitkové čítania, hlasné čítania, tvorivé čítania, literárne súťaže a kvízy.

AUTORSKÉ BESEDY POČAS ROKA

Gabika Futová, Jozef Žarnay, Gustáv Murín, Mária Csatoryová, Ľudovít Petraško, Marka Staviarska, páter Jozef Mydla, speakerka zvukových kníh Jana Dolanská, Miroslava Grajciarová, Svetozár Krno

PREZENTÁCIE

---

1. Prezentácia mobilnej aplikácie CORVUS pre zrakovo znevýhodnených
2. Od pluhu do senátorského kresla. Jurko Lažo a jeho doba (Peter Švorc)
3. Slobodomurári a Prešov (Martin Javor)
4. Prezentácia KIS KOHA (KISMaSK 2)
5. Môj ocko je sardinka
6. ŽIVIENKA – krst časopisu
7. Ako soľ
8. Caraffa 330 (Peter Kónya)
9. Reformácia v strednej Európe I. a II. (Peter Kónya)
10. Prezentácia KIS DAWINCI
11. Prezentácia KIS BIBLIB

PREDNÁŠKY

---

1. Po stopách Ľudovíta Štúra
2. Dynastia Divaldovcov
3. Prešovské naj
4. Čierne diery
5. Spisovatelia a Prešov
6. Nevšedné ženy Prešova
7. Liečebné hladovanie (Jozef Valuch)
8. Vplyv myslenia na telo (Antonie Krzemieňová)
9. Pavol Országh Hviezdoslav
10. Z baníka bankárom – americký sen Michala Bosáka
11. Odhaľme spolu falošné správy

PRI KNIHE S... (cyklus besied s regionálnymi autormi)

---

1. Ivet Tomášková
2. Jozef Žarnay
3. Silvia Kaščáková
4. Štefan Staviarsky
5. Dominika Wurll
6. Ľubomíra Romanová
7. Janka Štefková
8. Mária Csatoryová

9. Ingrid Lukáčová
10. Andrea Kvoťdianová
11. Gabika Futová
12. Ivan Baláž Kráľ

LITERÁRNE PÁSMA

---

1. Z rozprávky do rozprávky
2. Gabriela Futová
3. Daniel Hevier

SÚŤAŽE

---

1. Šaliasky Maťko
2. Rozprávkové hádanky
3. Deň ľudovej rozprávky
4. Čitateľský maratón
5. Rozprávky už čítam sám
6. Ako poznám svoje telo
7. Súťažná prehľadka knižničných podujatí pre deti a mládež
8. VII. ročník súťaže stredoškolských časopisov

VÝSTAVY

---

1. Svetové kultúrne a prírodné dedičstvo
2. Divaldovci
3. Ja, pútnik
4. Mesto Prešov v minulosti a dnes
5. Ľudová architektúra vo fotografii Jána Lazoríka
6. Cestopis z kraja kultúrnych pamiatok
7. Svetlo z východu

ZÁŽITKOVÉ ČÍTANIE

---

1. O snehuliakovi s horúcim srdcom
2. O pyšnej nočnej košielke
3. Nechcem byť žabou
4. Rozprávky z múzea záhad a tajomstiev
5. O nenásytnej húseničke
6. Aprílový Hugo
7. Môj anjel sa vie biť
8. O psíčkovi a mačičke
9. Podivuhodné príbehy siedmich morí
10. O červenej čiapočke
11. Žabiak a cudzinec
12. Myšiatko a ceruzka
13. Danko a Janka
14. Boribon a sedem balónikov
15. Zverinec na siedmom poschodí
16. Tri múdre kozliatka
17. Malá bosorka
18. Obyčajná tvár
19. Boribon ochorel
20. Lož má krátke nohy
21. Môj dedko je čerešňa
22. Brata musíš poslúchať

23. Kohút a farby
24. Čarovná dúha
25. Decká z mesta
26. Láskové rozprávky
27. Kde je Afrika?
28. Zvieratká v ZOO
29. Tafari a lietajúce prasiatko
30. O Guľkovi Bombuľkovi
31. Mami, kúp mi psa!
32. Veverička Veronka
33. Malý čmeliak Cyril
34. Rukavička
35. Chlapec v pásikavom pyžame
36. Králiček Kornel píše príbeh
37. Povešť a rozprávka
38. Teta Agáta a jej mačacia sedmička
39. Skutočný kamarát
40. Tajuplné povesti
41. Magdaléna a psík z knižnice
42. O klebetách
43. Tá prezývka ma štvie
44. Strom, ktorý dáva
45. Zvieratká z kúzelného sveta
46. Kúzelné čítanie
47. Od hlavy po päty
48. Čarohľadačky
49. O dedkovi a repe
50. Boribon ide na výlet
51. Nechcem byť veľký
52. Boribonové narodeniny
53. Johannes Jensen má pocit, že je iný
54. Jabĺčko
55. Zlo nemá na kúzlo
56. Kamarátka Terka, psík Oskar

HLASNÉ ČÍTANIE

---

1. Teta Agáta a jej mačacia sedmička
2. Tri mačiatka tety Mily
3. Somárik a vianočný anjel
4. Ako išlo vajce na vandrovku
5. Tri práčky a Zakliata hora
6. O zakliatej sestre
7. Objím ma
8. Macko ocko prichádza domov

INÉ

---

1. Konverzačný kurz angličtiny
2. Angličtina pre seniorov
3. Slávnostné pasovanie prvočitateľov
4. Karneval v knižnici

5. Valentínska záložka
6. Valentínska knižka
7. Karnevalové masky
8. Fašiangové masky
9. Týždeň slovenských knižníc
10. Taliančina - doučovanie
11. Pracovné stretnutie riaditeľov a metodikov regionálnych knižníc PSK
12. Noc s Andersenom
13. Videodokument o Veľkej Británii
14. Poškola tvorivosti
15. Pohádkový tábor s Antoniou Krzemieňovou
16. Vyhodnotenie činnosti regionálnych knižníc PSK za rok 2018
17. DIA klub
18. Servítkovanie
19. Letíme do vesmíru
20. Zvyky Veľkej noci
21. Jarná kytička
22. Mramorové vajíčka
23. Veľkonočné origami
24. Deň matiek
25. Burza kníh na Májových trhoch v PKO
26. Asertívna komunikácia v knižniciach
27. Knižné lampióny
28. Litetrárny klub
29. Celé Slovensko číta deťom
30. Festival Pomišaj – prezentácia Klubu bylinkárov
31. Pozdravy z 3D origami pre žiakov
32. Výmenná burza priesad, semien a rastliniek
33. Zvedavé čítanie - festival
34. Hudobná škôlka Amadeus
35. Výrobky zo sadry
36. Prečítané leto
37. Prázdniny aj s knihou
38. Burza kníh
39. Levanduľové radosti
40. Čo som nezabudol o knižnici
41. Prešov číta rád - festival
42. Eko alarm - projekt
43. Bocian a líška (divadielko)
44. Štvornožky ku knihám
45. Klub bylinkárov
46. Knižovnícke minimum obecného knihovníka
47. Kytice z javora
48. Deň PSK
49. Biela pastelka
50. Drôtikované náramky
51. Mozgový jogging
52. Kniha základ múdrosti
53. Historické spracovanie ovčej vlny

54. Noc plyšákov
55. Maľovanie horúcim voskom
56. Môj domov je tam, kde bije moje srdce
57. Ako sa stratili činely – Ján Hrubovčák
58. Canisterapia v knižnici
59. Halloween v knižnici
60. Pramene slovenskej hudby – konferencia
61. Viazanie uzlov technikou macramé
62. Moja najkrajšia kniha
63. Čítanie sú otvorené dvere do kúzelného sveta
64. 100 rokov prvého zákona o verejných knižniciach - konferencia
65. Adventné čítanie
66. Mikulášska burza
67. Vianočné pozdravy
68. Šťastné a veselé
69. Adventný večer
70. DIA klub
71. Knihovnícke fitko

NAJPOŽIČIAVANEJŠIE TITULY V ROKU 2019

Názov	Autor	Počet výpožičiek
Venuša zo zátoky	Dominik Dán	136
Žiadosť o priateľstvo	Laura Marshall	105
Tri sestry	Táňa Keleová-Vasilková	103
Odplata	Mária Hamzová	103
Jorga	Jana Pronská	102
Chlapec bez mena	Marta Fartelová	95
List zo záhrobia	Dominik Dán	91
Korene zla	Dominik Dán	90
Hamlet	William Shakespeare	88
Trhlina	Jozef Karika	88
Priepasť	Jozef Karika	87
Cigaretka na dva ťahy	Dominik Dán	85
Dievča v zrkadle	Katarína Gillerová	84
Nežná fatamorgána	Dominik Dán	82
Temné hlubiny	Robert Bryndza	79
Tetovač z Auschwitzu	Heather Morris	78
Hostinec v Ivy Hille	Julie Klassen	77
Pochovaní zaživa	Dominik Dán	76
Tajomstvo Pembroke Parku	Julie Klassen	76
Chodba hrôzy	Andrea Rimová	75

Naším najčítanejším autorom za rok 2019 sa tak stal **Dominik Dán**, ktorý sa umiestnil na prvom mieste a celkovo sa v top 20 objavil až 6x.

3.3.1 KOMUNITNÁ KNIŽNICA

Knižnica okrem poskytovania základných a špeciálnych knižnično-informačných služieb je aj komunitnou knižnicou, kde používatelia a návštevníci nachádzajú nielen informácie, ale aj spoločnosť, relax a možnosť rozvíjať svoje záľuby na neutrálnej pôde tejto kultúrnej inštitúcie. Komunitná práca v knižnici je realizovaná na základe zákona NR SR č. 126/2015, § 9, bod c): *organizuje a uskutočňuje komunitné, kultúrno-spoločenské a vzdelávacie aktivity*. Realizácia rôznych komunitných podujatí je trendom modernej verejnej európskej knižnice.

V Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove realizujeme tieto formy komunitnej knižničnej práce:

- **Klub bylinkárov**

Bol založený v r. 1997. Cieľom klubu je formou literatúry a informačných prameňov podnietiť a vzbudiť záujem širokej verejnosti o liečivé rastliny a bylinky. Poskytovať dostupné informácie o význame a ich účinku na človeka v procese prevencie a liečenia. Pre aktuálnosť informácií o bylinkách a rastlinkách v rámci komunitného stretnutia klubu sa využíva dostupná výpočtová technika knižnice, ako notebook s pripojením na internet, dataprojektor a plátno. Klub bylinkárov sa stretáva pravidelne 1-krát mesačne. Členovia klubu bylinkárov si navzájom odovzdávajú praktické rady pri využívaní účinkov liečivých rastlín a bylínok a osvedčené recepty pri používaní bylínok v stravovaní. Účastníci klubu pripravujú na stretnutia rôzne pomazánky, bylenné maceráty, šaláty, pečené čaje, varené gaštany a i. Počas stretnutia si môžu prítomní aj vzájomne vymeniť rastlinky alebo bylinky s koreňovým systémom na ďalšiu výsadbu a pod. V jarných mesiacoch sa členovia klubu bylinkárov zastavili v lokalite Podčičva, okres Vranov nad Topľou a nazberali v lese medvedí cesnak pre všetkých členov aj nečlenov. Klub bylinkárov prezentoval svoju činnosť v regionálnom rádiu Regina, na webovej stránke, facebooku a sociálnych sieťach. Činnosť klubu bola v r. 2019 podporená finančnou dotáciou FPU v rámci projektu Liečivá knižnica.

- **Tvorivé dielne pre dospelých**

Sa realizujú 1x mesačne, sú určené dospelým, ktorí majú chuť podporiť svoju kreativitu a naučiť sa nové techniky alebo zdokonaľiť sa, alebo vytvoriť niečo nové, pekné a zaujímavé. Pri práci sa využívajú rôzne maliarske techniky, servítková technika (dekupáž), vytvárajú sa textilné koláže, vyrábajú sa jednoduché šperky, dekoratívne predmety, maľujú sa kamene a mnoho iných. Materiály, ktoré sa najčastejšie používali boli: akrylové farby, lepidlá, kamene, kvetináče, sklenené fľaše, servítky, drevo, korálky, dekoračné materiály, textilné materiály, vlna, staré zachovalé knihy a iné. Cieľom komunitnej práce Tvorivých dielní je rozvoj fantázie a kreativity, jemnej motoriky a potešenie z vlastnej tvorby.

3.4 ODDELENIE INOJAZYČNEJ LITERATÚRY

Oddelenie inojazyčnej literatúry je tvorené prevažne knižničnými jednotkami z anglického jazyka, v menšej miere sú zastúpené aj publikácie v španielskom, nemeckom, talianskom a francúzskom jazyku, ktoré plánujeme postupne doplňovať. V porovnaní s minulým rokom, kedy do fondu pribudlo 500 knižničných jednotiek, čím sa zvýšil počet absenčných výpožičiek, bolo tohto roku oddelenie doplňované len sporadicky, nakoľko prírastky kúpou boli v počte 16 KJ, grantom 17 a darom 16 KJ. Oddelenie slúžilo k formálnemu aj neformálnemu jazykovému vzdelávaniu a sebazvdelávaniu čitateľskej verejnosti. Pri oddelení funguje na pokračovanie uzavretý kurz anglického jazyka pre seniorov, na ktorom sa stretávajú v pravidelných intervaloch raz týždenne. V septembri sme začali anglickú konverzáciu pre mierne pokročilých pod vedením americkej lektorky McNary Cynthia Dianne. Na oddelení bolo odučených aj niekoľko vyučovacích hodín anglického jazyka a využívali ho ja študenti na individuálne samoštúdium a písanie školských projektov. Veľký záujem bol aj o exkurzie pre základné a stredné školy. Naďalej odoberáme anglický mesačník National geographic, ktorý je primárne určený pre vekovú kategóriu 7 – 14 rokov, avšak je aj vhodným doplnkovým materiálom pre vzdelávanie tínedžerov a dospelí v ňom nájdú veľa zaujímavostí.

Čo sa týka iných činností, tak k oddeleniu patrí aj Bibliobox, to znamená denné manuálne vyberanie vrátených kníh z biblioboxu, evidencia vrátených dokumentov v systéme KIS Virtua, kontrola ich stavu, triedenie vrátených a rezervovaných kníh podľa jednotlivých pobočiek a oddelení. Za rok 2019 bolo prostredníctvom Biblioboxu vrátených 6 759 kníh z nášho knižného fondu a 562 knižných darov.

ŠTATISTICKÉ UKAZOVATELE NA ODDELENÍ INOJAZYČNEJ LITERATÚRY MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 - 2018

	2019	2018	Rozdiel
Absenčné výpožičky - knihy	12 737	9 532	+ 3 205
Absenčné výpožičky - periodiká	30	25	+ 5
Audiovizuálne výpožičky	2 315	2 528	- 213
Prezenčné výpožičky kníh a periodík	2 722	3 177	- 455
Informácie	1 147	1 141	+ 6
Návštevnosť	1 825	2 346	- 521
Počet podujatí	101	112	- 11
Návštevnosť na podujatiach	900	1 132	- 232

3.5 ČITÁREŇ A ODDELENIE PRE NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH

Všeobecné podmienky:

- bezbariérový prístup, prízemie budovy
- predĺžené otváracie hodiny pre verejnosť v stredu až do 18,00 hod.
- zrekonštruované priestory, nové vybavenie oddelení
- pešia zóna mesta – flexibilita dostupnosti poskytovaných služieb a informácií

ČITÁREŇ DENNEJ TLAČE A PERIODÍK

- oddelenie poskytuje k prezenčnému a absenčnému štúdiu 9 titulov dennej tlače a 32 titulov rôznych časopisov, z toho 4 zahraničné časopisy,
- 1 titul časopisu je zaradený ako cirkulačná výpožičná služba: Burda,
- oddelenie eviduje prezenčné a absenčné výpožičky periodík – novín a časopisov,
- zabezpečuje predlžovanie vypožičaných knižných jednotiek z fondu všetkých pobočiek knižnice,
- realizuje informačnú výchovu o poskytovaných službách a pobočkách knižnice,
- poskytuje informácie a praktické ukážky práce s knižným fondom v on-line katalógu webovej stránky knižnice.

ŠTATISTICKÉ UKAZOVATELE NA ODDELENÍ ČITÁRNE MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 – 2018

	2019	2018	Rozdiel
Absenčné výpožičky - periodiká	4 318	5 822	- 1 504
Prezenčné výpožičky - periodiká	27 833	37 862	- 10 029
Návštevnosť	3 222	3 286	- 64

ODDELENIE PRE SLABOZRÁKÝCH A NEVIDIACICH

- je špeciálnym oddelením knižnice, venuje sa skupine zrakovo znevýhodnených obyvateľov,
- oddelenie zabezpečuje absenčné výpožičky zvukových kníh na CD-MP3 nosičoch. Výmenné súbory sú aktualizované v 3-mesačných intervaloch v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči,
- oddelenie zakúpilo aj odborný časopis pre slabozrakých a nevidiacich Priezor a Vierka,
- na oddelení sa pre potreby slabozrakých a nevidiacich nachádza čítacia lupa, PC s internetom a s programom JAWS a MAGIC,
- oddelenie zabezpečuje na základe autorského zákona a ochrany GDPR prenos zvukových kníh z digitálnej knižnice z webovej stránky www.skn.sk na USB kľúč podľa požiadaviek slabozrakých a nevidiacich,
- knižnica spoluorganizuje a pripravuje špeciálne podujatia pre slabozrakých a nevidiacich,
- organizuje aktivity pre verejnosť zamerané na sociálnu interakciu tejto skupiny zdravotne znevýhodnených návštevníkov knižnice, napr. Biela pastelka, meranie očného pozadia, workshopy, výstavy kompenzačných pomôcok, a iné,
- spolupracuje s KS ÚNSS v Prešove v rámci sociálneho poradenstva a informácií,
- knižnica sa aktívne zúčastňuje na výročných schôdzkach ÚNSS v Prešove a informuje prítomných členov o poskytovaných službách.

Zdravotne znevýhodneným používateľom sme vychádzali v ústrety či už zabezpečením a vypožičiavaním zvukových kníh, tak aj pozvaním na všetky akcie organizované knižnicou. Prostredníctvom Inojazyčného oddelenia majú k dispozícii aj načítané knihy na CD v angličtine.

**ŠTATISTICKÉ UKAZOVATELE NA ODDELENÍ PRE NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH
(ZAHRNUTÉ V CELKOVEJ ŠTATISTIKE)
MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2019 – 2018**

	2019	2018	Rozdiel
Výpožičky spolu	139	167	- 28
z toho: výpožičky mp3	128	97	+ 31
digitálna knižnica	11	70	- 59
periodiká pre nevidiacich	0	10	- 10
Návštevnosť	62	45	+ 17

3.6 ČINNOSŤ DETSKÝCH ODDELENÍ

Na prácu s detským čitateľom sa v našej knižnici kladie veľký dôraz a pozornosť. V detskom veku sa formuje vzťah ku knihe a láska k čítaniu rozvíja predstavivosť a formujú sa základy čítania s porozumením. Pravidelnou a systematickou spoluprácou so školami sme sa v detskej knižnici Slniečko a na všetkých pobočkách knižnice zamerali na zvyšovanie čitateľskej gramotnosti a podporu čítania detí a mládeže.

Účasť v celoslovenských projektoch:

Noc s Andersenom: téma: Tradičné remeslá spojené s čítaním rozprávok

Zapojené pobočky: Sídliisko 3 - 14 detí, Sídliisko Sekčov - 10 detí, Detská knižnica Slniečko - 15 detí, spolu: 39 účastníkov

Celé Slovensko číta deťom – Adventné čítanie

Zapojené pobočky: Sídliisko 3 - 36 detí, hosť Marta Skalková – bývalá pani riaditeľka, Sídliisko Sekčov - 22 detí, hosť Nina Kollárová - mladá literárna vedkyňa a poetka, pobočka Sídliisko Šváby - 27 detí, hosť Marka Staviarska – spisovateľka s mamou Máriou Staviarskou, detská knižnica Slniečko – 21 detí, hosť Betka Verešpejová – spisovateľka, spolu: 106 účastníkov

Deň ľudovej rozprávky

Zapojené pobočky: Sídliisko 3 – 45 detí, hosť detský ľudový súbor Šarišanček

Čítajme si – čitateľský maratón

Zapojené pobočky: detská knižnica Slniečko – 17 detí, pobočka Sídliisko 3 – 49 detí, pobočka Sídliisko Šváby – 47 detí, pobočka Sídliisko Sekčov - 62 detí, spolu: 175 účastníkov

Prečítané leto – čitateľské letné prázdniny, v ktorých každý týždeň prinášame nové hry, tvorivé dielne a k nim tipy odporúčaných kníh na vopred určené témy.

Zapojené pobočky: sídlisko 3 – 412 účastníkov, 7 podujatí, sídlisko Sekčov - 252 účastníkov, 7 podujatí, sídlisko Šváby – 206 účastníkov, 9 podujatí, detská knižnica Slniečko – 456 účastníkov, 9 podujatí, spolu: 32 podujatí, 1326 účastníkov

Celoknižničné podujatia

Štvornožky ku knihám – cieľom podujatí je prostredníctvom zážitkových čítaní priviesť deti od útleho veku ku knihám. Súčasťou podujatí je poradenstvo pri výbere vhodných kníh a v neposlednom rade predstavenie noviniek zo sveta detských kníh.

Zapojené pobočky: detská knižnica Slniečko - 214 účastníkov, 15 podujatí, pobočka Sídliisko 3 – 48 účastníkov, 3 podujatia, pobočka Sídliisko 2 – 26 účastníkov, 3 podujatia, pobočka Sídliisko Sekčov – 41 účastníkov, 3 podujatia, pobočka Šváby – 24 účastníkov, 3 podujatia,

spolu: 353 účastníkov, 27 podujatí

Zvedavé čítanie – 0. ročník - detský literárny festival Zvedavé čítanie sa uskutočnil v dňoch 13. – 15. 06. 2019. Cieľom podujatia bola propagácia aktivít a čítania pre deti v materských a základných školách prostredníctvom besied s medzinárodnou účasťou autorov, tvorivých dielní, divadelných, či hudobných predstavení. Festivalu sa zúčastnili títo hostia:

Ľ. Feldek, P. Nagyová Džerengová, O. Nagaj, T. Hujdič, A. Režná, D. Rušar, W. Widlak, J. Kalixová, Z. Džadoň, V. Marcinová, K. Škorupová, M. Štefánková, Ľ. Hrdináková, N. Mazanová, S. Lavrík, Haliganda šaman Roman, J. Hrubovčák, S. Lavrík, A. Verešpejová, G. Futová. Moderátorom Literárneho večera bol Milan Kolcun, hudobným hosťom Katka Feldeková a sobotné popoludnie spestrilo Babadlo a zvieratká z košickej ZOO.

Celkovo sa uskutočnilo cez 40 podujatí na pobočkách knižnice, prešovských MŠ a ZŠ. Akcií sa zúčastnilo približne 1 500 návštevníkov.

Prešov číta rád – 14. ročník knižničného festivalu, ktorý prehlbuje spoluprácu so školami a podporuje u žiakov, študentov aj verejnosti chuť čítať a poznávať knižných autorov.

Festivalu sa zúčastnilo 13 hostí: Renáta Názlerová, Natalja Ščerba, Zuzka Štelbaská, Ivana Gibová, Július Belan, Marka Staviarska, Peter Juščák, Daniel Rušar, Ondrej Sokol, Radoslav Repický, Miroslava Grajciarová a moderátori Zuzka Belková a Dado Nagy, ktorých mohla verejnosť zažiť na 54 besedách a podujatiach. Celkovo sa festivalových akcií zúčastnilo okolo 1 930 divákov a čitateľov. Súčasťou festivalu boli aj piknikové čítania, pričom najvzdialenejším piknikovo-čitateľským miestom bola Praha. Spolupráca so školami bola výborná, hostia boli z festivalu nadšení.

Vzdelávanie detských knihovníkov

Súťažná prehliadka knižničných podujatí pre deti a mládež – 9. ročník

Témou 9. ročníka celoslovenskej súťažnej prehliadky knižničných podujatí pre deti a mládež bola: "Nesúď človeka, pokiaľ neprejdeš míľu v jeho topánkach" - Empatia v medziľudských vzťahoch - pre žiakov. Prehliadka bola zameraná na žiakov 2. stupňa ZŠ. Uskutočnilo sa 10 súťažných podujatí + 1 motivačný workshop zameraný na podporu vzdelávania knihovníkov v oblasti cudzích jazykov. Prehliadky sa zúčastnilo 1. deň 48 účastníkov + 163 detí, 2. deň 45 účastníkov + 135 detí. Workshopu sa zúčastnilo 30 knihovníčok + lektorka.

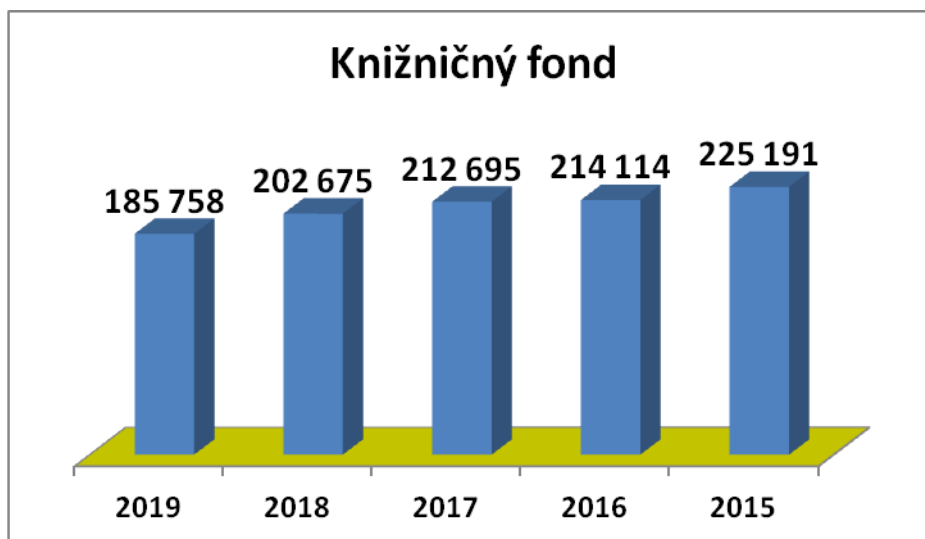
Rozprávačský workshop

V júni 2019 sme zorganizovali dvojdňový rozprávačský workshop pre detských knihovníkov Umenie rozprávať príbehy. Workshop sa konal v Starej Lesnej, v piatok a sobotu 21. a 22. júna 2019. Zúčastnilo sa ho 15 detských knihovníkov knižníc Prešovského samosprávneho kraja. Aktivitu podporil Fond na podporu umenia.

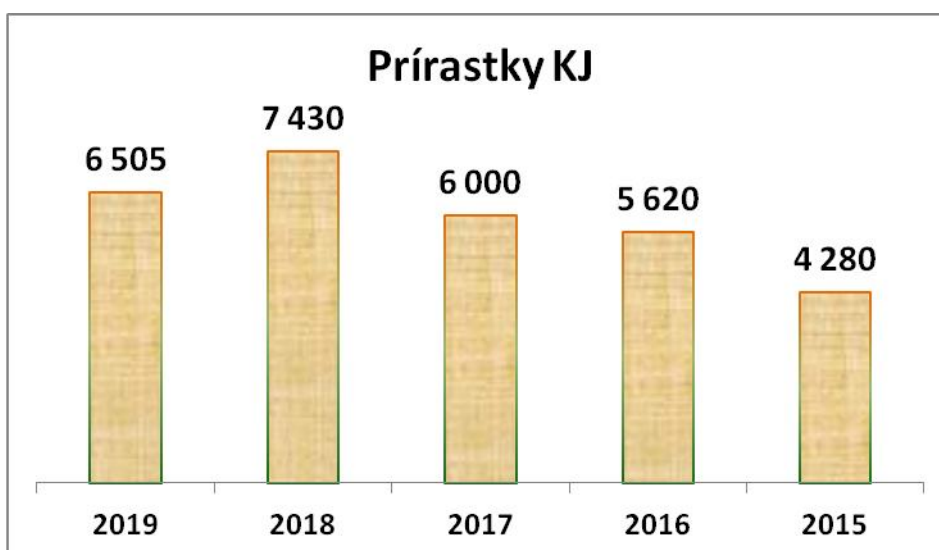
Na zvyšovanie kompetencií detských knihovníkov knižnica pokračuje v organizovaní vzdelávania detských knihovníkov nazvané Poškola tvorivosti 1x mesačne, prípadne podľa potreby.

3.7 ZHRNUTIE KNIŽNIČNÝCH UKAZOVATEĽOV A TRENDOVÝ VÝVOJ

KNIŽNIČNÝ FOND	2019	2018	ROZDIEL
		185 758	202 675

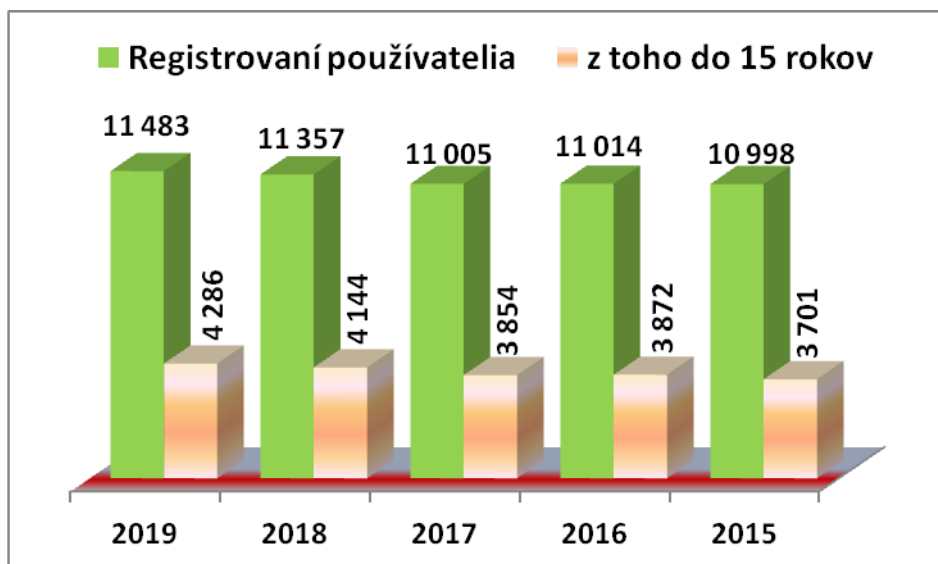

PRÍRASTKY KJ CELKOM	2019	2018	ROZDIEL
		6 505	7 430
v tom: kúpou	6 174	6 466	- 292
darom	298	924	- 626
náhradou	33	40	- 7

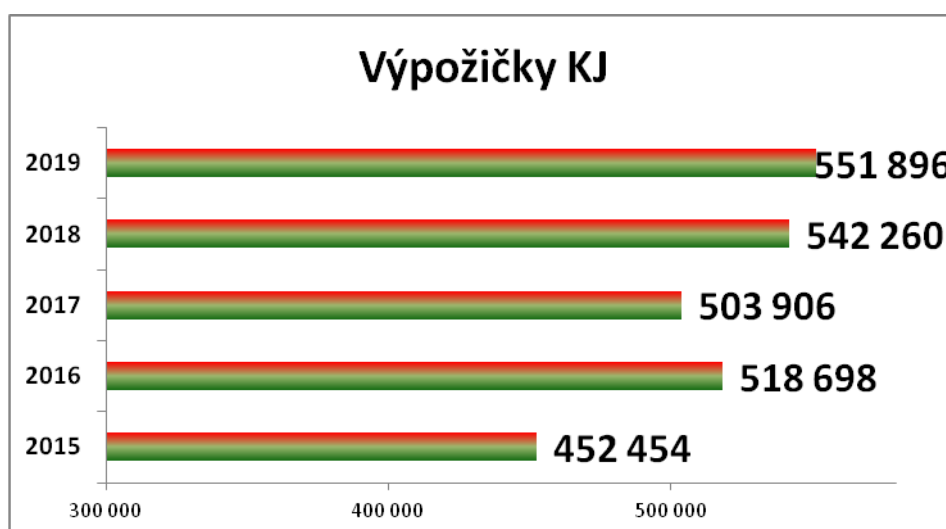

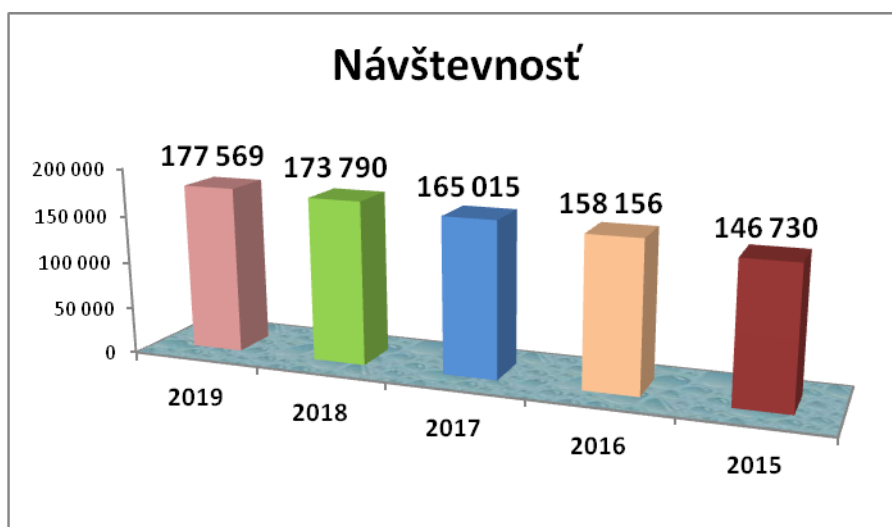
REGISTROVANÍ ČITATELIA SPOLU	2019	2018	ROZDIEL
		11 483	11 357
z toho deti do 15 rokov	4 286	4 144	+ 142

VÝPOŽIČKY CELKOM	2019	2018	ROZDIEL
	551 896	542 260	+ 9 636
v tom: knihy	448 912	419 912	+ 29 000
časopisy	100 426	119 695	- 19 269
iné	2 558	2 653	- 95

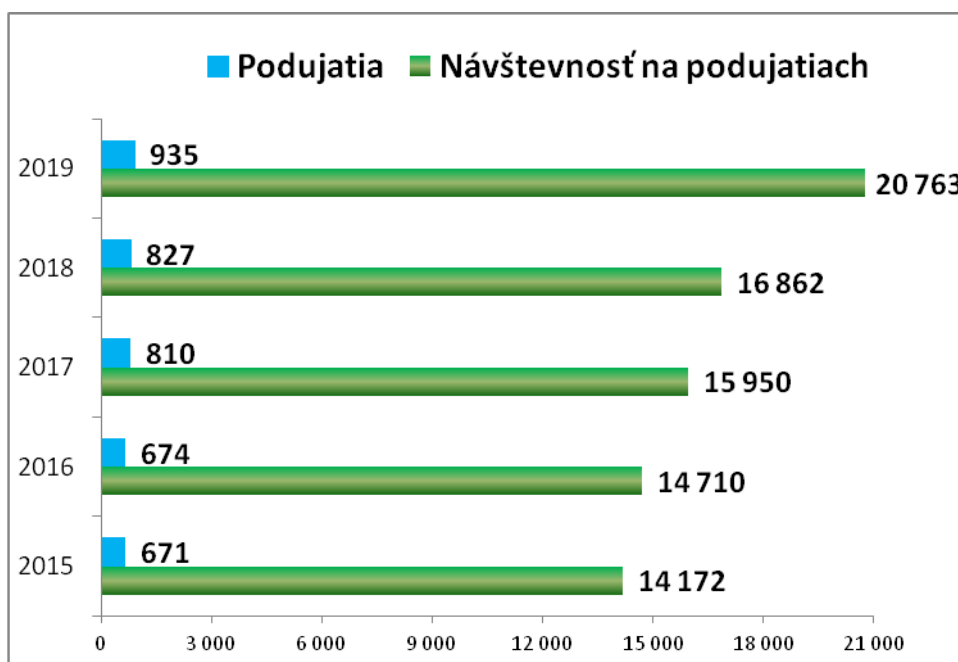

CELKOVÁ NÁVŠTEVNOSŤ	2019	2018	ROZDIEL
		177 569	173 790

Z TOHO PODUJATIA

POČET PODUJATÍ	2019	2018	Rozdiel
		935	827
NÁVŠTEVNOSŤ NA PODUJATIACH	20 763	16 862	+ 3 901

3.8 PLNENIE ŠTANDARDOV PRE REGIONÁLNE KNIŽNICE

**1. PARAMETER: POČET PRÍRASTKOV KNIŽNIČNÝCH JEDNOTIEK NA OBYVATEĽA
NADOBUJUTÝCH KÚPOU ZA JEDEN KALENDÁRNY ROK
ODPORUČANÁ HODNOTA ŠTANDARDU PRE RK: 0,13 zv./OBYVATEĽA⁴**

Prírastok kúpou 2019	Počet obyvateľov 2019	Prírastok kúpou na 1/obyv. skutočnosť za r. 2019/štandard	Prírastok KJ kúpa štandard prepočítaná hodnota podľa štandardu (počet obyv. x odpor.hodnota)	Rozdiel skutočnosť 2019 - štandard
6 174	88 464	0,07 zv./0,13zv.	11 500,32	- 5 326,32 zv.

2. PARAMETER: POČET TITULOV PERIODÍK⁵

Počet titulov periodík 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre RK 60 001 - 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 - štandard
132	88 464	200 - 300	- 68 - - 168

**3. PARAMETER: PRIEMERNÁ SUMA NA 1 KNIŽNIČNÚ JEDNOTKU V EUR
ODPORUČANÁ HODNOTA ŠTANDARDU PRE RK: 10€/1KJ⁶**

Počet KJ kúpou 2019	Náklady na nákup KF za r. 2019	Priemerná suma na 1 KJ skutočnosť/štandard	Štandard prepočítaná hodnota podľa štandardu prírastku KJ x odpor.hodnota)	Rozdiel skutočnosť 2019 - štandard
6 174	56 933,-- €	9,22/10 €	115 003,20 €	- 58 070,20€

**4. PARAMETER: POČET POČÍTAČOV S PRIPOJENÍM NA INTERNET PRÍSTUPNÝCH
VEREJNOSTÍ⁷**

Počet PC s pripojením na internet pre verejnosť 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre všetky typy knižníc 60 001 - 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 - štandard
14	88 464	12 - 20	+ 2 - - 6

⁴ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.3

⁵ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.3

⁶ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.4

⁷ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.5

5.PARAMETER: POČET ŠTUDIJNÝCH MIEST NA 1 KNIŽNICU⁸

Počet študijných miest 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre všetky typy knižníc 60 001 – 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 – štandard
156	88 464	80 - 120	+ 76 - + 36

6.PARAMETER: POČET PREVÁDZKOVÝCH HODÍN PRE VEREJNOSŤ TÝŽDENNE⁹

Počet prevádzkových hodín pre verejnosť/týždeň 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre všetky typy knižníc 60 001 – 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 – štandard
49,5	88 464	54 - 58	- 4,5 - -8,5

7. PARAMETER: PRIEMERNÝ POČET VÝPOŽIČIEK NA 1 ZAMESTNANCA VYKONÁVAJÚCEHO KNIHOVNÍCKE ČINNOSTI (PREPOČÍTANÝ STAV)¹⁰

Priemerný počet výpožičiek na 1 zamestnanca VKČ 2019	Počet obyvateľov 2019/ ZVKČ prepočítaný stav	Štandard pre RK 60 001 – 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 – štandard
23 091,88	88 464/23,90	15 000	+ 8 091,88

8. PARAMETER: PRIEMERNÝ POČET VÝPOŽIČIEK NA 1 OBYVATEĽA¹¹

Priemerný počet výpožičiek na 1 obyvateľa 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre RK 60 001 – 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 – štandard
6,24	88 464	ZÚ: 5	Základná úroveň: + 1,24
		VÚ: 8	Vyššia úroveň: - 1,76

⁸ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.5

⁹ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.6

¹⁰ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.6

¹¹ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.7

9. PARAMETER: PERCENTO POUŽÍVATEĽOV Z POČTU OBYVATEĽOV¹²

% používateľov z počtu obyvateľov 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre RK 60 001 – 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 - štandard
13%	88 464	ZÚ: 13	Základná úroveň: 0
		VÚ: 18	Vyššia úroveň: - 5%

10. PARAMETER: OBRAT KNIŽNIČNÝCH FONDOV¹³

POČET VÝPOŽIČIEK (BEZ VÝPOŽIČIEK PERIODÍK) DELIŤ POČTOM KJ

Obrat knižničného fondu 2019	Počet obyvateľov 2019	Štandard pre RK 60 001 – 100 000	Rozdiel skutočnosť 2019 - štandard
2,43	88 464	ZÚ: 1,5	Základná úroveň: + 0,93
		VÚ: 2	Vyššia úroveň: + 0,43

4. BIBLIOGRAFICKO - INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

Centrum regionálnych dokumentov (CRD) na Hlavnej 139 je reprezentačným miestom regiónov celého Prešovského kraja. Zameriava sa nielen na akvizíciu knižných, novinových, časopiseckých i audiovizuálnych titulov, či monitorovanie a uchovávanie periodík, drobnej tlače i krajanskej literatúry, ale aj na poskytovanie bibliograficko-informačných a rešeršných služieb. Buduje databázu článkovej regionálnej bibliografie, usporadúva regionálne zamerané výstavy a odborné prednášky, spájajúce národné historicko-literárne súvislosti s regionálnymi.

4.1 EXCERPČNÁ ČINNOSŤ

V CRD sa počas roka 2019 spracovávala a monitorovala tlač z okresov Prešov a Sabinov v počte **22** titulov. Tieto tituly sú vydávané prevažne obecnými úradmi, farskými úradmi, ale aj školami či rôznymi inštitúciami. Získali sme aj **21** stredoškolských časopisov z celého Prešovského kraja vďaka súťaži, na ktorej participujeme s Oddelením komunikácie a propagácie Úradu Prešovského samosprávneho kraja. Z týchto titulov bolo vyexcerpovaných **338** bibliografických záznamov článkov a vložených do KIS - Virtui bolo **261** záznamov.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom nám v uplynulom roku pribudlo do fondu podstatne menej knižničných jednotiek, keďže v roku 2018 to bolo 135 a v roku 2019 len **46**, čo je trojnásobne menšie množstvo. Služby oddelenia využilo **968** čitateľov, poskytli sme **5 005** prezenčných výpožičiek, z toho **3 030** kníh a **1 975** periodík.

¹² <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.8

¹³ <http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html> s.9

UCHOVÁVANIE PERIODÍK

Z uvedených spracovávaných regionálnych periodík uchovávame a kompletne viažeme 5 titulov: Prešovský večerník, Korzár, Prešovské noviny, Spravodajca mesta Sabinov, Veľkošarišan. Ostatné spracovávané periodiká a periodiká získané z iných okresov kompletizujeme a uchovávame bez väzby v obaloch. Neperiodické dokumenty a drobné špeciálne tlače archivujeme v obálkach a krabiciach.

BUDOVANIE DATABÁZ

Archivujeme klasickú lístkovú článkovú kartotéku za roky 1960 - 1992. Budujeme súbežnú článkovú regionálnu databázu v knižnično-informačnom systéme KIS3G VIRTUA.

4.2 INFORMAČNÉ SLUŽBY

Na základe požiadaviek vyšpecifikovaných používateľmi bolo vypracovaných 117 printových rešerší a bolo poskytnutých 31 konzultácií k postupu rešeršovania. Na tieto účely bola využívaná databáza KIS - Virtua, webový portál kis3g.sk, kartotéka, fond regionálnej literatúry, on-line katalóg a multiodborová prevažne článková databáza vydavateľstva GALE, z ktorej bolo stiahnutých 252 záznamov. O informácie a rešerše mali záujem hlavne študenti vysokých škôl a študujúci popri zamestnaní. Objednávky boli prijímané osobne, telefonicky i elektronickou poštou. Výstupy boli poskytované objednávateľom v tlačenej forme, v niektorých prípadoch aj e-mailovou správou.

Z dostupných informačných zdrojov bolo na oddelení poskytnutých 1 728 faktografických a bibliografických informácií. Poskytnuté boli aj prostredníctvom telefónu, elektronickej pošty a on-line komunikácie - Liv chat.

Za účelom budovania archívu článkov o Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove sme pravidelne monitorovali regionálnu tlač s dôrazom najmä na články týkajúce sa činnosti a aktivít knižnice a vydávané publikácie regionálneho charakteru prezentované prostredníctvom tlače.

Čitatelia mali možnosť vyhotovenia kópií z dokumentov knižnice prostredníctvom reprografických služieb.

4.3 EDIČNÁ ČINNOSŤ

K besedám s autormi bolo zostavených 34 bibliografických letákov, slúžiacich ako zdroj informácií pre našich čitateľov o živote a tvorbe predstavovaných spisovateľov a časť z nich ako podklad na budovanie databázy regionálnych autorov postupne sprístupňovanej prostredníctvom webovej stránky knižnice v rubrike *Prešovskí literárni tvorcovia*, <http://www.kniznica-poh.sk/index.php/presovski-literarni-tvorcovia>.

4.4 VZDELÁVACIE AKTIVITY

- odborné konzultácie zamerané na rešeršovanie a vyhľadávanie dokumentov prostredníctvom portálu Slovenská knižnica a on-line katalógov knižníc
- exkurzie pre študentov so zameraním na rešeršovanie, oboznámenie sa s fondom regionálnej literatúry

- odborné prednášky pre študentov základných a stredných škôl i širokú verejnosť. V roku 2019 sme školám ponúkli dve nové témy:
  - *Prechádzka jarou i letom P. O. Hviezdoslava*, mapujúca študentské roky básnika, ktoré pred 150 rokmi strávil v Prešove i jeho neskorší osobný život
  - *Prešovská Kalvária* zachytáva pohnutú históriu jedinečnej barokovej pamiatky vynímajúcej sa nad mestom už štvrtstoročie.
- Nadálej bol záujem o prednášky:
  - *Prešovské NAI* prezentujúcej top pamiatky, udalosti, osobnosti a pozoruhodnosti v dejinách mesta,
  - *Po stopách Ľudovíta Štúra*, zameranej na menej známe fakty z jeho života a jeho väzby na mesto Prešov,
  - *Čo ukrýva Kronika?* o Pamätnej knihe mesta Prešov spísanej prvým kronikárom a zakladateľom knižnice B. K. Tesnoskalským,
  - *Z baníka bankárom - Americký sen Michala Bosáka*, o osudoch chudobného chlapca, ktorý sa vypracoval na jedného z najbohatších Slovákov v Amerike,
  - *Spisovatelia a Prešov* - reálna a virtuálna prechádzka spojená s poznávaním literárneho pohľadu spisovateľov na Prešov.
- odborné semináre - aktívna účasť na odborných seminároch iných knižníc : Štátna vedecká knižnica v Prešove, Slovenská národná knižnica v Martine, Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity, Historický ústav AV ČR v Prahe, Mestská knižnica v Chrudimi - oboznámenie sa s knižničným systémom KOHA, Krajská knižnica v Pardubiciach – seminár *Regionální funkce knihoven 2019*
- sebavzdelávanie z odborných knihovníckych a metodických materiálov, absolvovanie knihovníckeho workshopu *Umenie rozprávať* s Martinom Hakom v Starej Lesnej, praktického seminára o databázach spoločnosti *Gale* poskytujúcich možnosť rešeršovania v inojazyčných akademických a všeobecných článkových databázach, vzdelávacieho seminára *Asertívna komunikácia v knižniciach*
- zúčastňovanie sa regionálnych a celoslovenských porád a školení bibliografov,
- zorganizovanie série školení pre nových bibliografov Prešovského samosprávneho kraja ukončených preskúšaním v Slovenskej národnej knižnici v Martine.

4.5 INÁ ČINNOSŤ V RÁMCI KNIŽNICE

- príprava a inštalácia výstav:
  - *Divaldovci* – výstava úspešnej podnikateľskej rodiny, ktorá pred 150 rokmi v Prešove odštartovala slovenskú éru fotografovania;
  - *Ja, pútnik, Anjeli a pútnici* - výstava diel vytvorených v rámci umeleckých sympózií organizovaných Prešovským samosprávnym krajom v rámci projektu Svätomariánska púť;
  - *Mesto Prešov v minulosti a dnes* – výstava fotografií z rovnomenných kníh autora Martina Dudáša;
  - *Ľudová architektúra vo fotografii Jána Lazoríka* - autentické zábery zberateľa a popularizátora ľudovej kultúry Jána Lazoríka z Krivian

- plná súčinnosť na príprave a priebehu konferencie *100 rokov zákona o knižniciach* usporiadanej spolu s Prešovským krajom a Krajskou pobočkou SSKK
- pravidelná participácia na knižničných podujatiach konaných na oddelení CRD: besedy so spisovateľmi a zaujímavými osobnosťami z kultúrneho života, prezentácie časopisov, víťanie kníh do života
- spolupráca s Prešovskou univerzitou, Domom a miestnym odborom Matice Slovenskej, Miestnym odborom Živeny, prešovskou odbočkou Spolku slovenských spisovateľov, DIA klubom, Národným osvetovým centrom, mestom Prešov a VÚC na nimi organizovaných akciách usporiadaných v priestoroch CRD a aj mimo neho (recitácia pri pietnych aktoch, porotcovanie na súťažiach v umeleckom prednese poézie, prózy a povestí na okresnej a krajskej úrovni – Šaliansky Maťko, prednášky pre seniorov v Šarišskom osvetovom centre, pre Mestské informačné centrum v rámci Objavovania Prešova, pre Mestský úrad členstvo v Komisii pre pamätihodnosti mesta, pre VÚC počas Dňa Prešovského kraja ...)
- členstvo vo výbore Krajskej pobočky Slovenského spolku knihovníkov a knižníc
- zhromažďovanie podkladov, komunikácia so zástupcami stredných škôl a pomoc pri príprave súťaže stredoškolských časopisov Prešovského kraja
- podieľanie sa na príprave ďalších podujatí organizovaných knižnicou
- výpomoc na iných oddeleniach a pobočkách knižnice
- reprografické služby
- vyradovanie a zakladanie knižného fondu v skladových priestoroch knižnice
- kompletizácia regionálnych periodík a príprava do väzby
- práca na Súbornom katalógu periodík
- spracovanie a vyradovanie Seriálov – v roku 2019 bolo vyradených **4 585** časopisov

Na výstavách a podujatiach konaných na oddelení CRD v počte **210** sa minulý rok zúčastnilo **4 871** ľudí. Spolu s čitateľmi využívajúcimi služby nášho oddelenia sme privítali **5 839** osôb.

Excerpovaná regionálna tlač v r. 2019

- 1/ Aktuality Lipianskej radnice - mesačník
- 2/ Astronomický informátor - dvojmesačník
- 3/ Cesta - mesačník
- 4/ Kameničan – štvrťročník
- 5/ Korzár – denník Prešovského kraja – denník
- 6/ List Kráľovnej pokoja – dvojtýždenník
- 7/ Naša Kamenica - občasník
- 8/ Naše Petrovany – štvrťročník
- 9/ Na Pulze - štvrťročník
- 10/ Pečovskokonovoveský spravodajca – štvrťročník
- 11/ Platan - štvrťročník
- 12/ Pod Kapušianskym hradom - štvrťročník
- 13/ Prešovské noviny – týždenník
- 14/ Prešovský magazín - mesačník
- 15/ Prešovský večerník - denník

- 16/ Spektrum (časopis farnosti Vítaz) - mesačník
- 17/ Spravodajca mesta Sabinov - mesačník
- 18/ Spravodajca ŠRR SPZ – štvrťročník
- 19/ Spravodaj Ľubotice - občasník
- 20/ Šebešské noviny - štvrťročník
- 21/ Ta Take Town – polročne Kameničan – štvrťročník
- 22/ Veľkošarišan - mesačník

5. ELEKTRONIZÁCIA, AUTOMATIZÁCIA A TECHNICKÉ VYBAVENIE

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove v r. 2019 zabezpečila pre jednotlivé pobočky a odborné oddelenia knižnice nové, modernejšie technické a výpočtové prostriedky z vlastných finančných prostriedkov a z finančných dotácií podporených projektov FPU, a to:

- 10ks počítač Lenovo All in One
- 2ks A4 čiernobiela tlačiareň HP
- 1ks A4 farebná tlačiareň HP
- 2ks bezkáblová čítačka čiarových kódov Honeywell
- 1ks A3 čiernobiela tlačiareň HP
- 1ks skartovací stroj
- 1ks prezentér Logitech
- 2ks vysávač Sprintus
- 1ks rezačka na papier
- 3ks otočný stojan na prospekty
- 5ks reklamný stojan A
- 3ks časopisový regál Ceiba
- 6ks detský box hrabadlo Ceiba
- 2ks odkladací knihový vozík Ceiba

6. METODICKÁ A PORADENSKÁ ČINNOSŤ

Knižnica P. O. H. v Prešove v roku 2019 zameriavala svoju metodickú činnosť na plnenie funkcie krajského a regionálneho metodického centra pre všetky typy verejných knižníc Prešovského samosprávneho kraja. Poskytovala metodickú pomoc a poradenské služby na základe konkrétnych požiadaviek verejných knižníc a novovzniknutej regionálnej knižnice Jána Henkela v Levoči - od 01. 01. 2019. Ďalej Knižnica P. O. H. v Prešove ako verejná regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou zhromažďovala, spracovávala a vyhodnocovala knižničné ukazovatele činnosti knižníc za verejné knižnice regiónov Prešovského samosprávneho kraja. Táto funkcia jej vyplýva zo zriaďovateľskej pôsobnosti knižnice a zo Zákona o knižniciach č. 126/2015, §9, bod 5, písmeno e) a f). Metodicky pripravovala, koordinovala a realizovala rôzne vzdelávacie, informačné aktivity na miestnej, regionálnej, krajskej a celoslovenskej úrovni.

6.1 VNÚTROKNIŽNIČNÁ METODIKA

Oddelenie metodiky koordinovalo činnosť a aktivity aj v rámci knižnice. Podieľalo sa na spracovaní plánu práce a hodnotiacich správ činnosti Knižnice P. O. H. za predchádzajúci kalendárny rok 2018. Zhromažďovalo štatistiku jednotlivých oddelení knižnice pre štatistický výkaz o činnosti knižnice formou elektronického Ročného výkazu KULT 10-01. Vypracovalo analýzu a porovnávanie štatistických ukazovateľov činnosti a výkonov za knižnicu.

Metodička vedie a koordinuje činnosť Klubu bylinkárov, ktorý v uplynulom roku získal na svoju činnosť finančnú dotáciu v rámci projektov Fondu na podporu umenia. Podieľa sa na spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči, s vedúcou Krajského strediska ÚNSS v Prešove a s členmi Základnej organizácie č. 30 ÚNSS v Prešove, pri príprave a realizácii aktivít, projektov pre zrakovo znevýhodnenú skupinu našich čitateľov a návštevníkov knižnice. Ďalšia činnosť oddelenia v r. 2019:

- príprava a realizácia vzdelávacích programov pre zamestnancov knižnice,
- príprava, spracovanie a realizácia projektov; vecné vyhodnotenie projektov,
- marketing podujatí – facebookové pozvánky, zasielanie mailových a SMS pozvánok ,
- spracovanie elektronických dopytov čitateľov, elektronických predregistrácií do knižnice, elektronické platby,
- poskytovanie knižnično-informačných služby používateľom podľa plánu rozpisu služieb a požiadaviek knižnično - informačných služieb knižnice,
- aktualizácia zoznamu dochádzajúcich titulov periodík a exemplárov knižnice
- konverzia zoznamu Nových kníh za mesiace 07,08,09/2019 pre potreby webovej stránky
- vyradovanie a revízia knižničných jednotiek v sklade počas letných mesiacov
- príprava a realizácia burzy kníh v priestoroch detskej knižnice Slniečko, Hlavná 16; koordinácia dobrovoľníkov
- príprava a spracovanie propagačných plagátov na pravidelné komunitné podujatia pre verejnosť v knižnici: Klub bylinkárov, Tvorivé dielne,
- ponuka voľnočasových aktivít pre pracovníkov knižníc v Prešove – Knižovnícke fitko v knižnici, národná kampaň Do práce na bicykli,
- výroba bylinkových sáčkov s krátkym popisom účinkov bylinky na propagačné účely knižnice
- úprava, čistenie a dovybavenie vnútorných priestorov átria Bosákovho domu pre vytvorenie Zelenej čítárne knižnice v letných mesiacoch - výmenná burza semien, priesad; tvorivé dielne pre verejnosť; dobrovoľnícka činnosť.

6.2 REGIONÁLNA METODIKA

Metodická činnosť KPOH na regionálnej úrovni sa v roku 2019 zamerala na realizáciu cyklu knižničného vzdelávania pre neknihovníckych pracovníkov obecných knižníc regiónov Prešov a Sabinov. Témy vzdelávacieho kurzu boli: zákon o knižniciach č. 126/2015 Z.z., postavenie obecnej knižnice v systéme knižníc SR, práva a povinnosti obecnej knižnice

a jeho zriaďovateľa, základné knižničné dokumenty: Prírastkový zoznam kníh, Zoznam úbytkov kníh, radenie knižného fondu podľa MDT - Medzinárodné desatinné triedenie pre malé a stredné knižnice, metodika revízie a vyradovania knižného podľa vyhlášky MK SR č. 201/2016 o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov a o revízii a vyradovaní knižničného fondu v knižniciach, zásady spracovávania a uchovávanía osobných údajov používateľa knižnice podľa zákona NR SR č. 18/2018 Z.z. platného od 25. 5. 2018 a Nariadenia EP a REÚ 2016/679, príprava aktivít a podujatí pre deti a dospelých v podmienkach obecnej knižnice, výpočet a vyhodnocovanie knižničných ukazovateľov vo výkaze o činnosti knižnice za uplynulý rok – KULT 10-01, získavanie finančných prostriedkov prostredníctvom dotačného programu Fondu na podporu umenia a iné.

Ďalšia metodická činnosť bola zameraná na:

- prípravu prezentácií odborných seminárov a pracovné stretnutia knihovníkov verejných knižníc regiónov Prešovského kraja,
- prezentáciu knižnično-informačného systému KOHA (KIS MaSK 2) pre malé a stredné knižnice regiónov Prešov a Sabinov a systému Biblib pre malé, stredné a školské knižnice Prešovského samosprávneho kraja,
- spracovanie Výročnej správy o činnosti Knižnice P. O. H. za r. 2018,
- spracovanie Plánu práce knižnice na rok 2019,
- spracovanie a prezentácia štatistických ukazovateľov činnosti a dosiahnutých výkonov regionálnych knižníc Prešovského kraja za r. 2018,
- metodické usmerňovanie k zákonu o knižniciach č. 126/2015 a k základným knižničným dokumentom a pomocnej knižničnej evidencii; ponuka tlačív základnej a pomocnej knižničnej evidencie pre obecné knižnice,
- metodické konzultácie a osobné poradenstvo pri radení knižničného fondu podľa MDT pre malé a stredné knižnice; metodická pomoc pri uskutočňovaní revízie knižného fondu v obecných knižniciach,
- metodické poradenstvo pre obnovenie činnosti a poskytovanie knižnično-informačných služieb stagnujúcich obecných knižníc Prešovského a Sabinovského regiónu,
- zaškolenie nových knihovníkov s neknihovníckym vzdelaním v obecných knižniciach a v regionálnych knižniciach Prešovského kraja,
- metodická pomoc, konzultácie a poradenstvo pri zostavovaní projektov na získavanie finančných prostriedkov z grantov na nákup nových kníh, na technické dovybavenie knižníc a na rôzne podujatia v obecných knižniciach regiónov Prešov a Sabinov,
- účasť na seminároch, školeniach a konferenciách usporiadaných inými odbornými inštitúciami (MK SR, SNK, UK PU, PSK, a i.),
- metodická pomoc a konzultácie pri nákupe nových kníh do obecných knižníc.

V roku 2019 bolo uskutočnených 10 metodických návštev v knižniciach Prešovského kraja, bolo poskytnutých viac ako 300 osobných, telefonických a e-mailových konzultácií a inštruktáží.

Knižnica P. O. H. v Prešove ako regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou od roku 2016 nemá možnosti štatisticky zistiť a overiť aktuálny stav verejných knižníc v jej metodickej pôsobnosti, nakoľko štatistické zisťovanie činnosti knižníc prostredníctvom elektronického formulára Ročný výkaz o knižnici - KULT 10-01, prevzalo Národné osvetové centrum – oddelenie vzdelávania, výskumu a štatistiky v Bratislave od r. 2016. Ak knižnica neposkytne súhlas so zverejnením štatistických ukazovateľov, nie je do celkového sumáru knižníc a údajov zarátaná. Z tohto dôvodu je štatistika knižníc nepresná. Tento stav pretrvával aj v roku 2019.

Na základe vygenerovaných údajov zo štatistického zisťovania v oblasti verejných knižníc Prešovského kraja, ktoré poskytlo Národné osvetové centrum v Bratislave, oddelenie vzdelávania, výskumu a štatistiky, uvádzame Sumárny prehľad základných knižničných ukazovateľov verejných knižníc regiónov Prešov a Sabinov za rok 2019 (okrem RKK KPOH Prešov) a medziročné porovnanie sledovaných knižničných parametrov za roky 2018/2017:

REGIÓŇ PREŠOV

<u>r. 2018</u>	Knižničný fond	<u>r. 2017</u>	Knižničný fond	Rozdiel 2018/2017
<u>Región Prešov</u>	368 407	<u>Región Prešov</u>	386 132	- 17 725
	Prírastky KJ		Prírastky KJ	- 4 460
- počet spravodajských jednotiek: 41	10 225	- počet spravodajských jednotiek: 43	14 685	
	Úbytky KJ		Úbytky KJ	- 10 649
- poskytujúca služby verejnosti: 38	21 067	- poskytujúca služby verejnosti: 41	10 418	
	Výpožičky KJ		Výpožičky KJ	+ 34 021
- prerušila poskytovanie služieb verejnosti (stagnujúca): 2	599 907	- prerušila poskytovanie služieb verejnosti (stagnujúca): 1	565 886	
	Používatelia		Používatelia	+ 356
- zrušená knižnica: 1	14 079		13 723	
	do 15 rokov		do 15 rokov	+ 219
	5 818		5 599	
	Podujatia		Podujatia	- 24
	1 014		1 038	

REGIÓN SABINOV

<u>r. 2018</u> <u>Región Sabinov</u>	Knižničný fond	<u>r. 2017</u> <u>Región Sabinov</u>	Knižničný fond	Rozdiel 2018/2017
	108 084		117 716	- 9 632
	Prírastky KJ		Prírastky KJ	- 69
- počet spravodajských jednotiek: 19	1 777	- počet spravodajských jednotiek: 19	1 846	
	Úbytky KJ		Úbytky KJ	+ 23
- poskytujúca služby verejnosti: 19	677	- poskytujúca služby verejnosti: 19	654	
	Výpožičky KJ		Výpožičky KJ	- 9 758
- prerušila poskytovanie služieb verejnosti (stagnujúca): 0	64 662	- prerušila poskytovanie služieb verejnosti (stagnujúca): 0	74 420	
	Používatelia		Používatelia	- 230
- zrušená knižnica: 0	2 660	- zrušená knižnica: 0	2 890	
	do 15 rokov		do 15 rokov	- 72
	1 266		1 338	
	Podujatia		Podujatia	- 10
	272		282	

Zo sumárnych hodnôt je zrejmé, že verejných knižníc z roka na rok ubúda. Potešujúci knižničným ukazovateľom v Prešovskom regióne je medziročný nárast výpožičiek kníh napriek vysokému poklesu v prírastkoch KJ a medziročný nárast čitateľov, aj detí do 15 rokov. V Sabinovskom regióne sú všetky medziročné hodnoty uvedených knižničných ukazovateľov v záporných číslach.

Paralelne porovnávacie údaje a výkony poskytuje aj Benchmarking verejných knižníc, do ktorého sú zapojené aj regionálne knižnice Prešovského kraja, niektoré mestské a obecné knižnice PSK. Údaje za knižnice sa v Benchmarkingu vyhodnocujú formou výpočtu mediánu.

6.3 KRAJSKÁ METODIKA

Regionálna knižnica P. O. H. v Prešove s krajskou pôsobnosťou koordinuje a metodicky usmerňuje 7 regionálnych knižníc Prešovského kraja: Bardejov, Humenné, Levoča, Poprad, Svidník, Stará Ľubovňa a Vranov nad Topľou.

Charakteristika a výber činnosti krajskej metodiky za r. 2019:

- spracovanie dosiahnutých knižničných ukazovateľov činnosti a výkonov verejných regionálnych knižníc Prešovského kraja na základe ročného výkazu KULT 10-01,
- spracovanie dosiahnutých hodnôt knižničných ukazovateľov regionálnych knižníc Prešovského kraja do základných a prepočítacích tabuliek v programe Excel,
- grafická úprava, tlač dokumentu Vyhodnotenia činnosti a výkonov regionálnych knižníc PSK za rok 2019, príprava a spracovanie príloh k ročenke,
- rozbor činnosti verejných regionálnych knižníc PSK a medziročné porovnávanie knižničných ukazovateľov za účasti pozvaných hostí z MK SR, pracovníkov odboru kultúry PSK, štatutárov a pracovníkov verejných regionálnych knižníc Prešovského kraja,
- analýza určených štandardov pre verejné knižnice na zabezpečenie podmienok kvalitného poskytovania knižnično-informačných služieb, slobodný prístup

k informáciám a informačným zdrojom na základe Metodického pokynu MK SR č. MK-1669/2010-107472 z 1. júna 2010,

- účasť 6 regionálnych, 6 mestských a 2 obecných knižníc Prešovského kraja v projekte SNK v Martine Benchmarking verejných knižníc za rok 2018,
- metodické poradenstvo pre novovzniknutú regionálnu knižnicu Prešovského samosprávneho kraja v Levoči – Knižnica Jána Henkela, od 01. 01. 19,
- príprava podmienok realizácie a vyhodnotenia súťaže Kniha roka Prešovského samosprávneho kraja 2018,
- realizácia porád a pracovných stretnutí metodikov pri riešení aktuálnych problémov metodickej činnosti a činnosti knižníc ako zamestnanosť v knižniciach, financovanie knižníc, nákup kníh, podujatia, projekty a pod.
- propagácia knižníc.

Okrem pracovných stretnutí regionálnych metodikov prebiehala komunikácia, konzultácie a metodické poradenstvo formou telefonátov a e-mailovej pošty. Cieľom pracovných stretnutí bola realizácia metodických návštev v knižniciach, obnovenie činnosti stagnujúcich knižníc a zamerali sme sa na dlhodobé problémy metodickej činnosti, ako sú štatistické knižničné ukazovatele, profesionálne a neprofesionálne knižnice, nové formy zamestnanosti v knižniciach, financovanie knižníc, propagácia obecných knižníc a i. V rámci metodiky je knižniciam k dispozícii internetový portál www.obecnakniznica.sk, avšak webová stránka je v súčasnosti z personálnych a technických možností len zálohovaná.

Na základe vygenerovaných údajov zo štatistického zisťovania v oblasti verejných knižníc Prešovského kraja, ktoré poskytl Národné osvetové centrum v Bratislave, Oddelenie vzdelávania, výskumu a štatistiky, uvádzame Sumárny prehľad základných knižničných ukazovateľov verejných regionálnych knižníc Prešovského kraja za rok 2018 a medziročné porovnanie sledovaných knižničných parametrov za roky 2018/2017:

REGIONÁLNE KNIŽNICE PREŠOVSKÉHO KRAJA

	2018	2017	Rozdiel
Sumárne údaje základných knižničných ukazovateľov RK PSK za 2018/2017: RK Bardejov RK Humenné RK Poprad RKK Prešov RK Stará Ľubovňa RK Svidník RK Vranov nad Topľou	Knižničný fond		
	773 107	772 016	+ 1 091
	Prírastky KJ		
	30 821	23 856	+ 6 965
	Úbytky KJ		
	29 730	21 018	+ 8 712
	Výpožičky KJ		
	1 486 221	1 516 186	- 29 965
	Používatelia		
	39 657	40 164	- 507
	do 15 rokov		
	14 546	14 403	+ 143
Podujatia			
3 630	3 539	+ 91	

Na základe vygenerovaných údajov zo štatistického zisťovania v oblasti verejných knižníc Prešovského kraja, ktoré poskytlo Národné osvetové centrum v Bratislave, Oddelenie vzdelávania, výskumu a štatistiky, uvádzame Sumárny prehľad počtu verejných knižníc Prešovského kraja za rok 2018 a medziročné porovnanie za roky 2018/2017/2016/2015

Medziročné porovnanie stavu verejných knižníc PSK 2018 - 2015						
Rok	SPOLU	z toho:				
		RK + RKK	Mestské	Obecné knižnice s profesionálnym zamestnancom OPZ	Obecné knižnice s neprofesionálnym zamestnancom ONPZ	Zrušené
2018	251	7	16	13	196	3
2017	262	7	16	16	56 (knižnice nevyznačili typ)	1
ROZDIEL 2018/2017	- 11	0	0	- 3	- 144	+ 2
2016	268	7	16	18	227	0
2015	283	7	16	19	264	2

Z uvedeného vyplýva, že vygenerované elektronické údaje štatistického zisťovania v oblasti verejných knižníc získané od Národného osvetového centra v Bratislave, sú neprimerane medziročne rozdielne z dôvodu nesprávne vyznačeného typu knižnice pri elektronickom zbere dát, čo vlastne neodráža skutočný stav fungovania verejných knižníc v Prešovskom kraji.

7. MARKETING A PROPAGÁCIA KNIŽNICE

Webová stránka a sociálne siete verejnej knižnice sú veľmi dôležitou a nevyhnutnou súčasťou knižnično-informačných služieb. Neslúžia iba na oboznamovanie používateľov s aktivitami a aktuálnymi informáciami o knižnici, ale aj na virtuálne využívanie služieb knižnice ako sú: on-line katalóg, Live chat – komunikácia, predlžovanie výpožičiek, elektronická predregistrácia používateľa knižnice, rezervácia kníh, tvorba rešerší, aktívna spolupráca používateľov s knižnicou a iné.

PREHĽAD NÁVŠTEV WEBOVEJ STRÁNKY www.kniznica-poh.sk vyhodnotenie podľa GOOGLE analytic

	2019	2018	Rozdiel
Počet používateľov webového sídla	26 673	20 715	+ 5 958
Počet zobrazení	129 511	108 961	+ 20 550
% vracajúci návštevníci	56,9%	58,7%	- 1,8%
% noví návštevníci	43,1%	41,3%	+ 1,8%

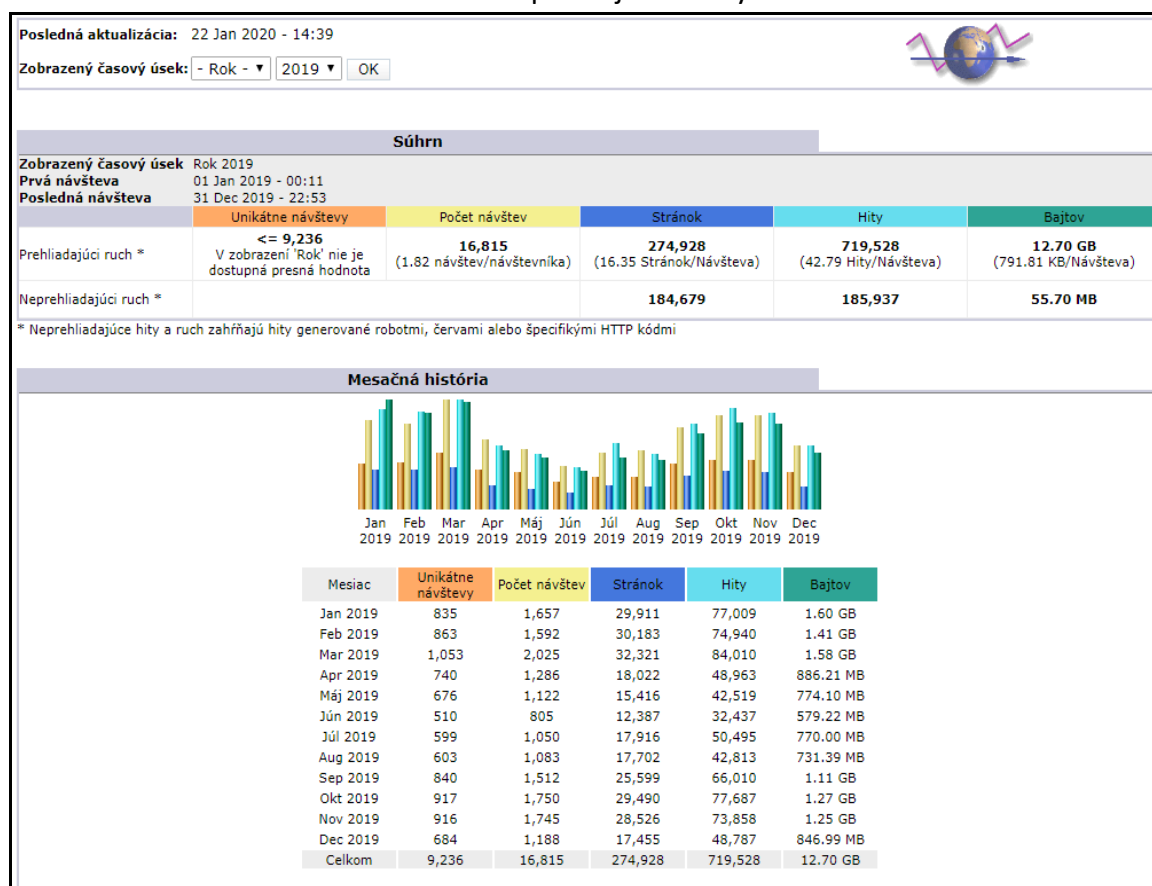
POČET VSTUPOV DO ON-LINE KATALÓGU WEBOVÉHO SÍDLA KNIŽNICE PODĽA CHAMOKIS3G

Počet vstupov do elektronického katalógu knižnice	2019	2018	Rozdiel
	16 815	13 720	+ 3 095

Medziročný nárast vstupov do on-line katalógu odzrkadľuje:

- vplyv Informačnej výchovy všetkých typov škôl a edukácie dospelých pri poskytovaní knižničných a informačných služieb,
- propagácia knižnice pri organizovaní podujatí, akcií vo vlastných priestoroch aj v priestoroch škôl, zariadení a iných spoluorganizátorov,
- propagácia činnosti na webe knižnice a sociálnych sieťach,
- marketing poskytovaných služieb knižnice,
- marketing podujatí podľa vlastného výbere prostredníctvom elektronického Kalendára podujatí <http://www.kniznica-poh.sk/index.php/kalendar-podujati> .

Print screen **elektronických vstupov do on-line katalógu** Krajskej knižnice
P. O. Hviezdoslava v Prešove podľa jednotlivých mesiacov za rok 2019

<http://10.20.1.84/awstats/awstats.pl?month=all&year=2019&output=main&config=skin-snk-pokpoh.chamo.kis3g.sk&framename=index> 22. 01. 2020, 15,00 hod.

PREHLAD NÁVŠTEV KNIŽNIČNEJ STRÁNKY NA FACEBOOKU A GOOGLE BRANDT

	2019	2018	Rozdiel
Počet „Páči sa mi“	1 659	1 417	+ 242
Priemerný dosah 1 FB príspevku	601	577	+ 24
Celkový dosah FB príspevkov	199 551	114 799	+ 84 752
Zobrazenie Účtu Google Brandt	144 327	91 989	+ 52 338
Publikované články na webe	169	161	+ 8
Publikované posty na FB	332	199	+ 133

PREHLAD ZOBRAZENIA ÚČTOV GOOGLE BRANDT PODĽA VÝPOŽIČNÝCH MIEST

	2019	2018	Rozdiel
Centrálna požičovňa	45 421	37 588	+ 7 833
Centrum regionálnych dokumentov	14 547	6 275	+ 8 272
Pobočka Sídliisko 2	13 746	6 754	+ 6 992
Pobočka Sídliisko 3	28 507	10 371	+ 18 136
Pobočka Sídliisko Sekčov	11 322	10 882	+ 440
Pobočka Sídliisko Šváby	7 197	7 203	- 6
Detská knižnica Slniečko	23 587	12 916	+ 10 671

PREHLAD SLEDOVATEĽOV INSTAGRAMOVÝCH ÚČTOV

	2019	2018	Rozdiel
Detská knižnica Slniečko	404	284	+ 120
Pobočka Sídliisko Šváby	250	167	+ 83
Pobočka Sídliisko 3	242	163	+ 79
Pobočka Sídliisko Sekčov	239	141	+ 98
Centrálna požičovňa – Náučné odd.	177	120	+ 57

Ďalšou z úloh, ktorej sme v tomto roku venovali zvýšenú pozornosť, bola propagácia knižnice a jej podujatí. Väčšinu podujatí pre verejnosť sme sa snažili spropagovať na webovej stránke našej knižnice, na sociálnych sieťach, mailovou komunikáciou, telefonickými, osobnými pozvánkami a plagátmi na výpožičných miestach knižnice. Pravidelne sme posielali aj tlačové správy a oznamy o pripravovaných podujatiach do médií a na webové sídlo zriaďovateľa - Prešovského samosprávneho kraja. Spracované boli aj informačné materiály o knižnici.

V rámci zvýšenej pozornosti propagácii sme pravidelne aktualizovali Google Brandt účty, ktoré pomáhajú užívateľom prostredníctvom Google vyhľadávača rýchlejšie nájsť našu knižnicu, kontaktné informácie, informácie o otváracích hodinách, trasu do knižnice na google mape a používateľom mobilných zariadení možnosť telefonovania jedným dotykcom. Google Brandt účty zároveň zabezpečujú zobrazovanie našich výpožičných miest na google mapách aj pri veľmi všeobecnom hľadaní knižnice. V Brandt účtoch aktívne využívame možnosť uverejňovať podujatia, takže aktuálne príspevky sa zobrazujú priamo pri zadaní slovného spojenia „knižnica Prešov“ do Google.

Ďalej aktívne využívame Instagramové účty piatich výpožičných miest: Detskej knižnice Slniečko, pobočiek na Sídlišku 3, Sídlišku Šváby a Sídlišku Sekčov a Centrálnej požičovne – Náučného oddelenia, ktoré informujú svojich sledovateľov nielen o novinkách, ale všeobecne o dianí v knižnici aj mimo otváracích hodín.

PROPAGÁCIA V MÉDIÁCH

Pravidelne sme aktualizovali webovú stránku knižnice www.kniznica-poh.sk aj Facebook a Instagram knižnice. Stránka www.obecnakniznica.sk je zálohovaná. Pravidelne posielame oznamy a tlačové správy o pripravovaných podujatiach do médií, ktoré máme uložené v našej emailovej databáze a na odbor kultúry Prešovského kraja, ktorý tieto podujatia podľa výberu propaguje na svojej webovej stránke <https://www.po-kraj.sk/sk/>.

GRAFICKY SPRACOVANÉ MATERIÁLY

- OKRESNÉ KOLO ŠALIANSKEHO MAŤKA – DIPLOMY
- NOC S ANDERSENUM (PLAGÁT, PREUKAZ SPÁČA, KARTA ÚLOH)
- DARČEKOVÝ POUKAZ
- MIKULÁŠKA BURZA
- PLAGÁTY NA BESEDY (KRNO, MURÍN)
- PREŠOV ČÍTA RÁD (PLAGÁTY, POZVÁNKY, ZÁLOŽKY, VIDEO)
- PREČÍTANÉ LETO
- ROZRÁVKY UŽ ČÍTAM SÁM
- VIANOČNÉ POZDRAVY
- KNIHA ROKA
- KULTÚRNE POUKAZY
- PREZENTÁCIE A VÝSTAVY
- DEŇ NEVIDIACICH
- PRI KNIHE S... (10 PLAGÁTOV)
- OSVEDČENIE OBECNÍ KNIHOVNÍCI
- POZVÁNKY
- HVIEZDOSLAV
- SÚŤAŽNÁ PREHLIADKA
- ZBORNÍK ZO SÚŤAŽNEJ PREHLIADKY
- ŠTVORNOŽKY
- HALLOWEEN
- MIKULÁŠ NA ŠVÁBOCH
- NOC PLYŠÁKOV (PLAGÁT, VIDEO)
- ZVEDAVÉ ČÍTANIE (PLAGÁT, BANER, VIDEO, POZVÁNKY, ZÁLOŽKY)

- ASERTÍVNA KOMUNIKÁCIA V KNIŽNICIACH
- HUDOBNÁ KONFERENCIA
- PONOŽKOVÝ DEŇ
- KURZ ANGLIČTINY
- LIEČEBNÉ HLADOVANIE
- NEVŠEDNÉ ŽENY
- AKCIA BIELA DODÁVKA
- VEĽOKONOČNÝ BANER
- MENOVKY KANCELÁRIE
- PREUKAZ DOBROVOĽNÍKA
- TSK

8. PRACOVNÍCI

Prepočítaný stav zamestnancov za obdobie 01. 01. 2019 – 31. 12. 2019: 27,3

- z toho zamestnanci vykonávajúci knižničné činnosti: 23,9

Počet zamestnancov k 31. 12. 2019: fyzický stav 30 osôb, prepočítaný: 29,2

- z toho zamestnanci vykonávajúci knižničné činnosti: 25,2

V rámci národného projektu na vytváranie pracovných miest pre dlhodobu nezamestnaných sme v spolupráci s Úradom práce a sociálnych vecí v Prešove zamestnávali v roku 2019 jedného uchádzača o zamestnanie. Dobrovoľnícku činnosť na základe zmlúv s Úradom práce vykonávali v knižnici 3 osoby a aktivačnú činnosť 2 osoby.

9. PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove má zverené v správe od Prešovského samosprávneho kraja nasledujúce nehnuteľnosti:

- Prešov, Levočská 1 – 20 % budovy Bosákovej banky – sídli tu Centrálna požičovňa
- Prešov, Hlavná 16 - detská knižnica Slniečko
- Prešov, Levočská 9 – 6. a ½ 5. poschodia – od novembra 2013 je budova nevyužívaná a odpojená od zdroja tepla; je prebytočným majetkom
- Prešov, Bjornsonova – garáž
- Prešov, Jesenná – sklad kníh
- Prešov, Slovenská 18 – budova nie je využívaná, pre knižnicu je prebytočným majetkom

Prenajaté priestory:

- Od Úradu PSK:
Prešov, Hlavná 139 – Centrum regionálnych dokumentov, Britské centrum (Oddelenie inojazyčnej literatúry), Čítareň
- Od OTP Buildings:
Prešov, Levočská 1 – riaditeľstvo a odborné oddelenia
- Od PKO Prešov:

Sídlisko III – Prostejovská 35 - pobočka knižnice

Sídlisko Sekčov - Exnárova 5 - pobočka knižnice

▪ Od f. Prešov Real:

Sídlisko II - Čsl. armády 29 – pobočka knižnice

▪ Od mesta Prešov:

Prešov, Švábska 27 – pobočka knižnice

10. HOSPODÁRENIE A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

10.1 ROZPOČET

Rozpočet bežných výdavkov od Prešovského samosprávneho kraja

Prešovský samosprávny kraj schválil pre knižnicu na rok 2019 dotáciu na bežné výdavky vo výške **432 397,- €**.

Navýšenie rozpočtu v priebehu roka 2019:

25.02.2019	+ 4 043,- €	dotácia na odchodné
15.04.2019	+ 26 500,- €	dotácia na nákup knižničného fondu
13.06.2019	+ 2 260,- €	dotácia na realizáciu podujatí s Jednotou dôchodcov
08.07.2019	+ 26 053,- €	dotácia na mzdy a odvody pre 5 zamestnancov
23.07.2019	+ 1 194,- €	dotácia na realizáciu podujatí s kresťanskými seniormi
01.10.2019	+ 1 400,- €	dotácia na prepravné na návštevy knižníc v ČR
09.10.2019	+ 8 190,- €	dotácia na nákup výpočtovej techniky
18.10.2019	+ 662,97€	refundácia rekreačných poukazov
29.10.2019	+ 1 500,- €	dotácia na nákup kníh a honorár za prezentáciu knihy - Servická
22.11.2019	+ 21 400,- €	dotácia na hmotnú zainteresovanosť zamestnancov
06.12.2019	+ 2 000,- €	dotácia na Konferenciu 100 rokov knižničného zákona
06.12.2019	+ 350,- €	dotácia na Súťaž stredoškolských časopisov
SPOLU	95 552,97€	

Celková výška rozpočtu od Prešovského samosprávneho kraja po úpravách: **527 949,97 €**.

Rozpočet vlastných príjmov

Schválený rozpočet na rok 2019: **35 400,- €**, z toho:

- príjmy z prenájmu budov 12 400,- €
- príjmy za knižničné činnosti 23 000,- €

10.2 PLNENIE PRÍJMOV

Celkové príjmy za rok 2019: 615 116,71 €, z toho:

Príjmy od PSK (zdroj 41):

- bežné transfery 527 949,97 €

Vlastné príjmy (zdroj 46) spolu: 37 544,50 €, z toho:

- príjmy z prenájmu budov 12 592,19 €
- príjmy za poskytovanie knižnično-informačných služieb (zápisné, upomienky, kopírovanie, rešerše) 24 952,31 €

Iné príjmy (zdroj 111) spolu: 47 517,24 €, z toho:

- refundácie z Úradu práce 11 941,24 € (zamestnávanie znevýhodnených podľa § 50j a refundácia nákladov chránenej dielne)
- z Ministerstva kultúry za kultúrne poukazy 776,- €
- z Fondu na podporu umenia spolu 34 800,- €, z toho:
  - na festival Prešov číta rád 8 200,- €
  - na Súťažnú prehliadku knižničných podujatí 2 600,- €
  - na cyklus besied Pri knihe s... 1 500,- €
  - na semináre Liečivá knižnica 1 500,- €
  - na seminár Umenie rozprávať príbehy 1 500,- €
  - seminár Asertívna komunikácia v knižniciach 1 500,- €
  - na nákup knižničného fondu 18 000,- € (z toho nedočerpaný nákup kníh v roku 2019: 10 274,60 €)

Dotácia od Mesta Prešov (zdroj 11H) na festival Prešov číta rád 2 105,- €

10.3 ČERPANIE VÝDAVKOV

Bežné výdavky

610 – Výdavky na mzdy

Čerpanie spolu: **286 626,54 €**

- z toho osobné príplatky 20 104,01 €, príplatok za riadenie 3 245,72 €, odmeny 23 977,- €
- Prepočítaný stav 27,3 zamestnancov, priemerná mzda 874,93 €.

620 - Poistné

Výdavky spolu: **101 085,51 €**

- zdravotné poisťovne 25 575,58 €
- Sociálna poisťovňa 71 219,41 €
- doplnkové dôchodkové poistenie 4 290,52 € (2 % funkčného platu zamestnancov)

630 – Výdavky na tovary a služby

Výdavky 224 072,04 €, z toho:

631 – Cestovné spolu 3 330,47 €

- 2 679,47 €: 35 pracovných ciest na semináre, školenia, porady, knižný veľtrh Bibliotéka, cestovné účastníkom podujatí a festivalu
- 651,- € cestovné účastníkom podujatí uhradené z dotácie FPU

632 – Energie, telekomunikačné služby

Výdavky spolu **30 995,57 €**, z toho:

- plyn, elektrina, vykurovanie 24 171,22 €
- voda, stočné 2 162,18 €
- poštovné, telefóny, internet 4 662,17 €

633 – Materiál

Výdavky spolu **85 916,38 €**

Druh výdavkov:

- informačné zdroje 56 933,22 € (knihy, časopisy, noviny)
- interiérové vybavenie – 7 745,54 € (knižničné regály, detské knižné boxy, stojany na časopisy, prezentačné stojany, vysávače, paravány)
- výpočtová technika 10 673,66 € (počítače, tlačiarne, čítačky čiarových kódov)
- ostatný materiál 9 969,92 € (tonery, papier, čistiace a hygienické prostriedky, kancelárske potreby, náhradné diely k výpočtovej technike, fólia na obalovanie kníh, obaly na čitateľské preukazy ...)
- reprezentačné výdavky 594,04 € (občerstvenie na porady, podujatia, na festival)

634 – Dopravné

Celkové výdavky – **1 492,29 €** z toho:

- pohonné hmoty 543,67 €
- havarijné poistenie 898,62 €
- diaľničná známka 50,- €

Knižnica vlastní 2 osobné motorové vozidlá:

Škoda Fabia a Volkswagen Touran – sú využívané na rozvoz kníh, donášku kníh zo skladu, na metodické návštevy knižníc, služobné cesty.

635 – Opravy a údržba

- spolu **608,11 €** - oprava notebooku, WC, klimatizácie a strešnej krytiny

636 – Nájomné spolu 18 701,03 €

- 18 351,03 € za prenájom priestorov od OTP v Bosákovej banke, Prešov, Levočská 1
- 350,- € za prenájom sály na festival Prešov číta rád

637 – Služby spolu 83 028,19 €, z toho:

- správcovstvo budovy Bosákovej banky: 2 400,- € (správcovi OTP banka)
- daň z príjmov za rok 2018: 2 393,55 €
- daň z nehnuteľností: 3 869,35 €
- aktualizácia účtovného programu SPIN: 2539,95 €
- stravovanie zamestnancov: 12 159,80 € (55 % hodnoty stravných lístkov)
- poistenie majetku: 460,76 € (poistenie proti živelným pohromám a proti krádeži)
- tvorba sociálneho fondu: 3 290,18 € (1,35 % vymeriavacieho základu)
- ubytovanie, honoráre účastníkov podujatí, tlač propagačných materiálov hradené z účelových dotácií FPU, MKSR a z Mesta Prešov: 17 217,20 €
- honoráre za besedy, prezentácie, dramatické pásma pre deti: 1 170,- €
- odvoz odpadu: 388,51 €
- dohody o pracovnej činnosti, o VP, o brigádnickej práci študentov: 16 295,20 €
- realizácia podujatí Jednotou dôchodcov a Združením kresťanských seniorov: 3 454,- €
- prepravné účastníkov návštevy českých knižníc: 1 400,- €
- aktualizácie knižničného systému Virtua: 927,36 €
- aktualizácie mzdového programu Magma: 643,12 €
- právne služby, ideový zámer a projekt interiéru: 2 780,- €
- nová web stránka: 1 500,- €
- organizačné náklady - Konferencia 100 rokov knižničného zákona: 1 754,51 €
- iné služby: 8 384,70 € (tlač propagačných materiálov, požiarny servis, technik BTS a pracovnej zdravotnej služby, ochrana osobných údajov, koncesionárske poplatky ...)

642 – Transfery

- 3 088,- odchodné pri odchode do starobného dôchodku
- 50,- € členské Spolku slovenských knihovníkov
- 120,- € členské Slovenskej asociácii knižníc

10.4 POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY

Knižnica neevduje k 31. 12. 2019 žiadne **pohľadávky, ani záväzky po lehote splatnosti.**

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Hospodárenie k 31. 12. 2019 sme ukončili ziskom 209,15 €. Všetky výdavky boli vynakladané s maximálnou hospodárnosťou a efektívnosťou.

Zvedavé čítanie 6/2019

Prečítané leto 2019

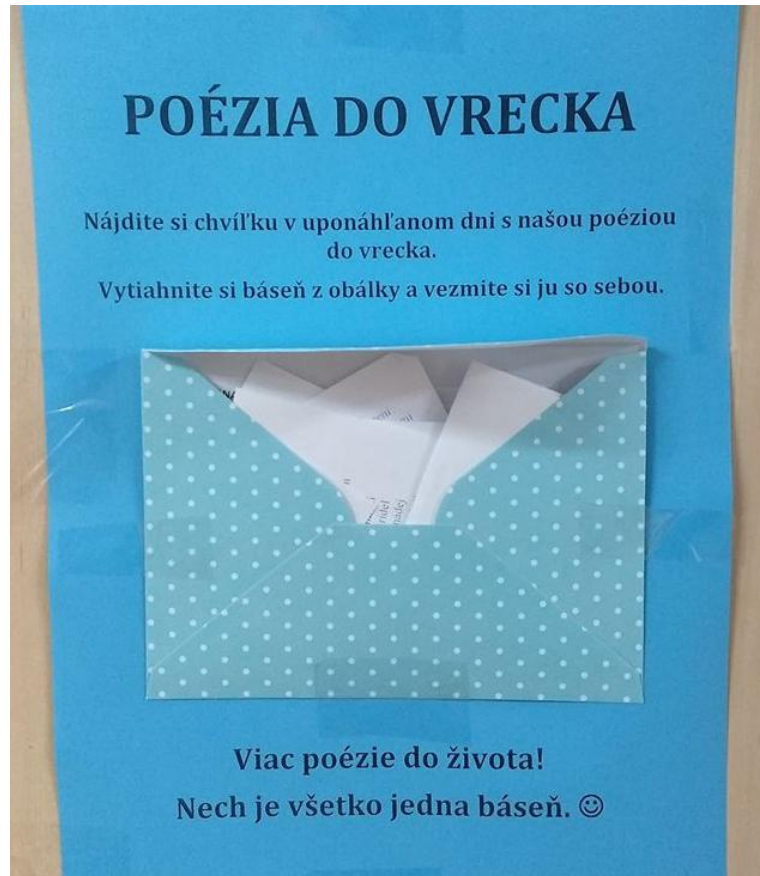

Štvornožky ku knihám 2019

Poézia do vrecka 2019

Piknikové čítanie 2019

Literárna talkshow U nás lepšie ako doma 9/2019

Konferencia k 100. výročiu prvého zákona o verejných knižniciach 12/2019

Klub bylinkárov 9/2019

Tvorivé dielne pre dospelých

Vianočná burza kníh 12/2019 s charitatívnym cieľom

Názov: VÝROČNÁ SPRÁVA ČINNOSTI A VÝKONOV KNIŽNICE PAVLA ORSZÁGHA
HVIEZDOSLAVA V PREŠOVE ZA R. 2019

Zodpovedná: Mgr. et Mgr. Iveta Hurná

Zostavila: Mgr. Anna Zboranová, oddelenie metodiky Krajskej knižnice
P. O. Hviezdoslava v Prešove

Texty: Vedúci oddelení

Grafická úprava: Mgr. Anna Zboranová

Rok vydania: Január, 2020

Počet kusov: 5